

K R U I S P U N T

Croisée de Chemins

Sophie DAVIDAS

Grand Prix du Théâtre 2016

Vertaling 2018

© COOREMANS Hedwig
't Serclaesstraat 11
B-1740 TERNAT
(0)2/582.09.48

hedwig.cooremans@telenet.be
Users/telenet.be

PERSONEN

Olivier: 41 jaar

Cécile: 40 jaar, echtgenote van Olivier

Jean: 65 jaar

Martine: 60 jaar, vriendin van Jean

* * * * *

DECOR

De gezellige bar in een berghotel. Open haard, lederen clubzetels en fauteuils. Een paar chaises longues op het voorplan, met zicht op de bergen. Lage tafels.

Achteraan links, de ingang en een bord met sleutels achter de balie. Er zijn niet veel nummers, dit is een chic hotel met slechts een tiental kamers. Rechts een deur naar de kamers en een deur naar het terras.

Alles ademt luxe, maar het lijkt tegelijk een tikje verontrustend, alsof het er spookt. Het licht kan zich aanpassen aan de dialogen, muziek kan plots opwellen of wegdeemsteren alsof het hotel zich aanpast aan de emoties van de gasten.

* * * * *

E E R S T E B E D R I J F

Olivier zit in een grote clubzetel. Hij draagt een pull, jeans en bergschoenen. Hij is geen beau garçon, maar evenmin lelijk. Men kan zich inbeelden dat hij ooit het neusje van de zalm is geweest. Hij heeft een zekere laisser aller in zijn manier van doen. Hij kijkt naar zijn smartphone en zit wat te friemelen met de toetsen. Hij neemt een brochure van het tafeltje voor hem. Leest.

OLIVIER. “In het hart van een magisch woud, offreert *De Gentiaan* aan alle geliefden een idyllisch kader om samen in alle intimiteit een week lang... discretie en gezellige intimiteit gegarandeerd...” Onzin! Kon die onnozelaar geen gewoon hotel kiezen? Is hij misschien vergeten dat ik al vijftien jaar met zijn dochter getrouwd ben? Alsof ik nog van intimiteit droom. *(Toetst een nummer in.)* Cécile, waar blijf je? Ik zit hier al een uur lang als een onnozele kloot in de hall van het hotel op jou te wachten. Bel me terug. *(Haakt in.)* Hier is zelfs geen wifi. Geen kat, geen wifi. Wat is dit voor een plek? *(Neemt de brochure en leest verder.)* “Het ideale hotel voor verliefde koppeltjes...” *(Hij legt de brochure neer.)*

Jean, charmante zestiger, opent de deur en verschijnt, een exclusieve sportzak in de hand. Hij draagt een jeans, een pull met rolkraag en een lederen jas. Hij houdt de deur open. Hij kijkt nieuwsgierig rond, maar ziet Olivier niet die in de fauteuil weggedoken ligt.

JEAN. *(Bij de open deur.)* Kom je nog, schatje?

Olivier kijkt richting Jean en schrikt. Hij is zo vreselijk geschrokken dat hij panikeert, alsof hij de duivel in persoon ziet. Hij duikt weg in de zetel om absoluut niet gezien te worden. Zolang de scène duurt zal hij zo blijven zitten / liggen.

Jean heeft niets in de gaten.

Martine verschijnt, terwijl ze een grote koffer op wieltjes meezeult. Ze is opvallend gekleed, haast excentriek en vrij onconventioneel. Ze is zestig, maar nog steeds rondborstig; ze doet er alles aan om er jong uit te zien.

MARTINE. Je had op me kunnen wachten...

JEAN. Wat sta ik hier dan te doen? Ik wacht op jou, mijn lieve schat.

MARTINE. Je had beneden aan de helling op me kunnen wachten, niet hier boven. (*Ze komt op adem.*) Is er geen portier in dit hotel? 't Is toch ongelooflijk!

JEAN. Ik ben er toch, die de deur al een hele poos voor jou openhoud. Als je de moeite zou willen nemen om binnen te komen; dan kan ik ongetwijfeld een kramp vermijden.

MARTINE. (*Komt binnen en kijkt rond.*) Heel mooi. Een tikje te ver van het skistation, maar eens je er bent, doen ze er alles aan opdat je zou blijven.

JEAN. (*Kijkt rond. Lichtjes opgewonden.*) Dat is een feit. Het ziet er hier rustig uit.

MARTINE. Het is alleszins niet zoals jij.

JEAN. Hoezo? “Het is alleszins niet zoals ik”? Ik ben toch rustig?

MARTINE. Heb je jezelf niet bezig gezien? Sinds deze morgen ben je één brok zenuwen. Ik ken je, schat, ik ken je. Het is geen goed teken als jij zo bent.

JEAN. Ik snap gewoon niet wat je bedoelt. Ik doe gewoon gewoon, doodgewoon.

MARTINE. Dat is dan slecht nieuws! Ik heb een hekel aan doodgewone mensen.

JEAN. Oké. Laten we zeggen dat ik ontspannen ben en abnormaal normaal doe. Zo goed?

MARTINE. Zie je? Je bent agressief. Dat is toch niet normaal.

JEAN. Bon. Is er geen receptie in dit hotel?

MARTINE. Ik snap niet waarom jij van hotel moest veranderen. Ik vond *De Edelweiss* best leuk.

JEAN. Wel, dan zal je *De Gentiaan* ook best leuk vinden. Zoveel verandert er niet; 't zijn alle twee bergbloemen.

MARTINE. Maar toch... Je had me kunnen zeggen om welke reden je *De Edelweiss* op het laatste nippertje hebt geannuleerd en waarom we nu hier zijn. Hm? Waarom?

JEAN. Wel euh... Laten we zeggen dat het een verrassing is.

MARTINE. Wat voor verrassing?

JEAN. Als ik het je vertel, is het geen verrassing meer. (*Boze pruillip van Martine.*)
Tut tut tut! We lachen. We zijn gelukkig. Kijk eens, dit is toch allercharmantst.

MARTINE. Bwaja...

JEAN. Ik hou van jou.

Pruillip bij Martine.

MARTINE. Is er niemand in dit hotel?

JEAN. Heb je aan mij niet genoeg?

MARTINE. Ik heb niets tegen een mooie jonge man bij het onthaal die me een coupe champagne serveert.

JEAN. Rustig, schatje, jonge mannen zijn niet meer voor jouw leeftijd.

MARTINE. Bedankt. Het is amusant om horen hoe jij er zeker van bent dat je best nog met jonge deernen mag flirten en dat ik goed genoeg ben voor oudjes zoals jij. Maar pas op, je weet best dat vandaag de dag alles mogelijk is. Het is zelfs je slogan: "Een tikje plastisch snijwerk, dames, en hop! Alle jongelingen liggen aan je voeten."

JEAN. Maar mijn lieve schat, dat heb jij toch niet nodig. De tijd heeft jou vergeten en aan liefde ontbreekt het je niet vermits ik van je hou.

MARTINE. Wel, vertel me dan wat we hier doen als jij dan toch zo van me houdt... en ik van jou.

De telefoon van Jean rinkelt.

JEAN. Oh, merde! Kramer!

MARTINE. Laten bellen! We hadden gezegd: geen telefoons van patiëntes als we op vakantie zijn.

JEAN. (*Aan de telefoon.*) Goeie dag, mevrouw Kramer. Blijf aan de lijn, ik ben zo bij u. (*Fluistert naar Martine.*) Het is Kramer, de melkkoe van mijn praktijk. Ik moet antwoorden. Zeg alleen tegen jezelf dat zij het is die onze vakantie

financiert.

MARTINE. Twee minuutjes. Langer niet.

JEAN. Eén minuutje per borst. (*Licht.*) Zoek jij intussen de receptie... Schatje, wees eens lief... (*Aan de telefoon.*) Ja, mevrouw Kramer... Nee, u stoort absoluut niet...

Martine bekijkt hem met een verwijtende blik. Hij gaat naar het terras.

Olivier zit nog steeds weggedoken in zijn zetel. Martine bewondert het meubilair, het decor. Ze gaat naar de balie. Een grote enveloppe komt van het plafond naar beneden. Martine is verbaasd, neemt de enveloppe en opent hem. Er zit een sleutel in met een groot, rood lint, samen met een brochure van het hotel. Ze leest. Haar gezicht klaart op.

MARTINE. “In het hart van een magisch woud, offreert *De Gentiaan* aan alle geliefden een idyllisch kader om samen in alle intimiteit een week lang...” Hoe romantisch! “2012: 345 concepties (*Frons van Martine.*) en 154 huwelijksaanzoeken.” Mijn god!

Ze kijkt naar Jean, die nog steeds aan het bellen is en een geruststellend gebaartje maakt. Ze zendt hem een kushandje. Jean is verbaasd. Ze spreekt in zijn richting, wat hij natuurlijk niet kan horen.

MARTINE. Ay, mi amor! Is dat jouw verrassing!

Ze gaat pal in het midden van het salon staan. Ze spreekt alsof ze oog in oog met Jean staat. Uit haar spel moeten we kunnen afleiden dat ze een huwelijksaanzoek mimeert.

MARTINE. Oh, schat! Ik hou ook van jou!... Ah! Wat is dit?... Een cadeau? Waarom? (*Doet alsof ze een doosje opent. Verbazing!*) Oh, lieve schat! Hij is gewoon schitterend! (*Ze schuift de “ring” aan haar vinger.*) Oh, maar... Ja, schat! Ja! Ik wil! Ik wil! Ik wil!

Plots staat Jean opnieuw in de kamer.

JEAN. Aah! Wat een klier, dat mens van Kramer! Ze heeft de indruk dat haar

linkerborst dikker is dan haar rechter. Zeg, wat scheelt er jou?

MARTINE. Oh, lieveling!

JEAN. Wat is er?

MARTINE. Ik denk dat ik weet waarom je dit hotel hebt gekozen.

JEAN. Waarom denk je dat?

MARTINE. Mijn instinct. Je weet dat ik dingen aanvoel.

JEAN. Heb je iemand gezien?

MARTINE. Maar nee, schat. Je weet dat dit hotel niet op een druk kruispunt ligt. Jij en ik zijn helemaal alleen te midden van de bergen. Wat een schitterende plek!

JEAN. Ik ben blij dat het je bevalt. Dus, alles is in orde? Hou je nog altijd van me?

MARTINE. Je kan je niet inbeelden in welke mate alles in orde is. Ik hou van jou, m'n lieve schat, ik hou van jou!

JEAN. Ik ook, schat, ik ook. Heb je de sleutel van de kamer intussen al gevonden?

MARTINE. *(Ze steekt de sleutel fier omhoog.)* Kijk, met een rood lint!

JEAN. Dan zullen we hem tenminste niet verliezen.

MARTINE. Het is de *Passiekamer*, schat. Je hebt de *Passiekamer* gekozen.

JEAN. Des te beter. Kom, we doen onze bagage weg.

Martine gaat af. Op het ogenblik dat hij in de deur staat draait Jean zich om alsof hij iemand zoekt. De zetel met Olivier beweegt. Jean blijft staan.

MARTINE. *(Achter.)* Kom je?

Jean gaat af. Olivier komt te voorschijn. Hij is onder de indruk.

Cécile op, gekleed in een mantel, jeans, sneeuwschoenen. Typisch het tenue van een vrouw die er op haar best wil uitzien zonder op te vallen. Ze heeft een net kapsel, draagt een halssnoer. Allemaal heel klassiek. Ze is slank, tikje saai. Erg burgerlijk, type schooljuf.

Ze gaat vlak voor Olivier staan.

CECILE. Ik heb het hele skistation afgezocht. Nergens een lader te vinden. Dit is toch te gek voor woorden. Wat moet ik doen?

OLIVIER. Dat weet ik niet.

CECILE. Hoe dat weet jij niet? Wat moet ik een hele week doen zonder mijn smartfoon?

OLIVIER. Dat weet ik niet. Dan moeten we maar terugkeren naar Parijs.

CECILE. Je bent stom. Ik ga papa bellen om hem te zeggen dat hij jou moet bellen als hij dringend moet.

OLIVIER. Leg wel de nadruk op *als hij dringend moet*.

CECILE. Geef me de jouwe. (*Ze gaat in een zetel zitten.*) Ik zou wel een glaasje glühwein kunnen verdragen. (*Ze haalt het toestel uit zijn handen en vormt een nummer.*) Hallo? Papa? ... Jaja, we zijn goed aangekomen. Het hotel is geweldig. Bedankt ... Ja, Olivier dankt je ook. We gaan als een verliefd stelletje een heerlijke week tegemoet. Maar ik heb jammer genoeg mijn oplader in Parijs vergeten. Bel je me naar het toestel van Olivier? En zeg aan de kinderen dat ze ook naar het toestel van hun papa moeten bellen. Ja? ... Dikke zoen! (*Ze haakt in.*)

OLIVIER. Kom mee.

CECILE. Waar naartoe?

OLIVIER. Ergens anders een glas drinken.

CECILE. Waarom ergens anders? Het is hier ideaal.

OLIVIER. Hier is geen barman. Wie weet moet je daarvoor niet extra betalen. Kom, we zijn hier weg.

CECILE. Waar wil je naartoe?

OLIVIER. Ergens anders. Een glas glühwein drinken.... met kaneel... aan een normale prijs. Ik heb zin om een luchtje te happen.

CECILE. Ik blijf liever hier. Kijk eens hoe mooi het hier is, chouchou. Papa heeft ons verwend.

OLIVIER. Ik wil hier niet blijven.

CECILE. Ik wil, ik wil niet, ik wil...

OLIVIER. (*Harder.*) Cécile, ik zeg dat je moet meekomen!

CECILE. (*Verrast.*) Zeg eens, hoe praat jij tegen mij?

OLIVIER. (*Zachter.*) Cécile, ik probeer je aan het verstand te brengen dat ik hier niet wil blijven.

CECILE. Maar waarom?

OLIVIER. Ik hou niet van deze plek. Het is alsof er slechte vibraties zijn.

CECILE. Dat kan geen kwaad, dat is het hoogteverschil. Het gaat wel over.

Ergens in het hotel horen we gestommel. Olivier schrikt op.

CECILE. Of ben je bang voor spoken?

OLIVIER. Precies. (*Spitst de oren.*) Cécile, luister, we kunnen hier niet blijven.

CECILE. Olivier, je gaat toch niet beginnen van een mug een olifant te maken.

OLIVIER. Ik zit hier vast in een moordhotel zonder wifi, zonder personeel, zonder een mens. Ik wil iets gaan drinken op een sympathieke plek, met sympathieke mensen en dat noem jij van een mug een olifant maken?

CECILE. Want hier met mij een glas drinken, dat is niet sympathiek?

OLIVIER. Dat is 't probleem niet.

CECILE. Wat is dan wel het probleem?

OLIVIER. Ik ben moe.

CECILE. Wil je dat we even gaan liggen?

OLIVIER. Nee.

CECILE. Papa heeft gelijk. Jij bent depressief. Zich nergens goed voelen en constant moe zijn, zijn de eerste symptomen van een depressie.

OLIVIER. Ik dacht eerder aan de afwezigheid van enig seksleven. Dat heb je me vorige week gezegd.

CECILE. Je hoeft zo niet te schreeuwen. Straks horen ze je nog.

OLIVIER. Ik ben er zeker van dat de helft van de mensen die in dit hotel verblijven met hetzelfde probleem te kampen hebben.

CECILE. Maar wij hebben geen probleem. We zijn alleen aan vakantie toe en we moeten onze gedachten even verzetten. We zijn nu veertig en dan is dat normaal.

OLIVIER. Je zou er benauwd van worden. Hier is niemand. Zelfs geen personeel. Dit is geen hotel, dit is een klooster. Je gedachten verzetten is niet hier met z'n tweetjes blijven. Ik kan mijn gedachten hier niet verzetten, ik vreet ze op.

CECILE. Olivier, ik hou van jou en ik weet heel goed dat je je niet goed voelt. We zijn hier om met mekaar te praten, mekaar opnieuw te ontdekken. Zeg me alsjeblieft wat er niet gaat.

OLIVIER. Het zal vlugger gaan als ik je vertel wat er wel gaat. (*Stilte.*) We veranderen van

hotel.

CECILE. Geen sprake van! Wat moet ik dan aan papa vertellen?

OLIVIER. Jouw papa kan me geen barst schelen. Oké?

CECILE. Mag ik er jou aan herinneren dat je maar al te blij was om een weekje ski mee te pikken, betaald door mijn vader, en dan nog in een echt paleis als dit.

OLIVIER. Het is niet aan mij dat hij dat cadeau doet. Aan jou ook niet trouwens. Al jaren is zijn enige bedoeling ons flink te laten voelen dat we hem alles verschuldigd zijn, niet alleen onze vakantie. Ook de rest.

De telefoon van Olivier rinkelt. Cécile antwoordt. Olivier staat recht en gaat richting uitgang.

CECILE. Olivier, wacht! *(Aan de telefoon.)* Papa? Ik bel je terug. *(Ze haakt in en houdt Olivier bij de arm tegen.)* Je bent gewoon onuitstaanbaar! Wat scheelt er toch?

OLIVIER. *(Mompelend.)* Ik vraag voor één keertje een joker. Oké? We gaan weg en je stelt geen vragen.

CECILE. Olivier... *(Ze neemt zijn hand.)* Ik hou van jou... 't Is net omdat ik van je hou dat je me alles mag vertellen... Ben je hier ooit al met iemand anders geweest?

OLIVIER. Maar nee...

We horen iemand naderen. Olivier raakt in paniek. Hij gooit zich in de zetel. Martine op. Ze gaat naar de balie. Ze rinkelt het belletje.

MARTINE. Hallo! Is hier iemand? Alsjeblieft? Oehoe! *(Ze kijkt rond. Tot Cécile)*
Goeiedag.

CECILE. Goeiedag.

MARTINE. Het concept van dit hotel vind ik best amusant, maar het is nogal benauwend dat er je nooit iemand kruist.

CECILE. Twee minuten geleden zei mijn man exact hetzelfde.

MARTINE. *(Tot Olivier.)* Ah! Goeiedag! *(Olivier knikt. Stilte.)* Oehoe! *(Tot Cécile.)* Weet u wat men moet doen om iets te vragen? Oehoe!

OLIVIER. Er staat een micro. Daar bij de receptie. Het volstaat er wat in te zeggen.

MARTINE. Ach ja. (*Ze gaat naar de micro.*) Hallo? Mevrouw? Ik wou twee extra hoofdkussens, alsjeblieft mevrouw. Kamer 403.

Er komt een mand naar beneden met twee hoofdkussens.

MARTINE. Dank u wel, mevrouw.

CECILE. Misschien is 't een meneer?

MARTINE. Dank u wel, meneer. (*Olivier geeft teken aan Cécile dat hij weg wil.*) We zullen ons moeten aanpassen. Dit is geen gewoon hotel. Al gezien wat er in de kamers staat?

CECILE. Een bed?

MARTINE. In de fruitkorf. Hebt u het gezien?

CECILE. Fruit?

MARTINE. Ja, maar ook een paar handboeien en erotische massageolie.

OLIVIER. Waarschijnlijk passievruchten.

CECILE. Ik heb er niet op gelet.

MARTINE. Is uw kamer de *Liefde* of de *Passie*?

CECILE. Dat weet ik niet.

MARTINE. Welke kleur heeft uw sleutel? Rose of rood?

CECILE. Rose.

MARTINE. Ha! Dan is het een *Liefde*.

CECILE. Is er een verschil?

OLIVIER. Liefdesvruchten, die bestaat niet, schat. Bijgevolg hebben wij geen fruitkorf en dus geen handboeien.

MARTINE. Ik ben ervan overtuigd dat uw *Liefde* voor u ook wel een paar verrassingen in petto heeft. Mijn man gaf er de voorkeur aan een *Passie* te nemen.

OLIVIER. Wel, wij – haar vader – heeft voor de eerste keer gekozen voor *Liefde*.

MARTINE. Uw vader?

OLIVIER. Ja. Haar vader.

CECILE. Mijn vader schenkt ons altijd heel mooie cadeaus.

OLIVIER. Maar hij heeft iets tegen handboeien. Hij heeft liever dat we een rustig seksleven leiden.

CECILE. M' enfin Olivier, wat trekt papa zich nu van ons seksleven aan?

OLIVIER. Weet ik. 't Is een familietrekje.

Lastige stilte. Martine kijkt rond.

MARTINE. Het heeft iets van een spookhuis. Dat zal met opzet zo gedaan zijn. Zodat wij in de armen van onze mannen kunnen vluchten.

OLIVIER. (*Staat recht.*) Mooi. Gaan we nu? 'n Glühwein drinken?

MARTINE. Uitstekend idee. Ikzelf laat er twee naar de kamer brengen. Mijn echtgenoot is er dol op.

OLIVIER. Nog een fijne week verder, samen met uw echtgenoot.

MARTINE. Dank u. Geniet verder nog van uw *Liefde*. Misschien kruisen onze wegen zich bij gelegenheid nog eens. Een glühweintje, tartiflette...

CECILE. Maar natuurlijk. Met plezier. We zouden hier samen kunnen dineren. Hein, Olivier? Is dat geen goed idee? Vooral omdat jij dol bent op tartiflette.

OLIVIER. Cécile...

CECILE. Ja, schat?

OLIVIER. Maar... maar...

CECILE. Maar wat?

OLIVIER. Maar mevrouw heeft misschien geen zin samen om met ons te dineren.

CECILE. Een lekkere tartiflette in een hoekje bij het vuur om de week goed te starten is een uitstekend idee. Bovendien kan je niet in je eentje van tartiflette genieten.

MARTINE. Ik moet er eerst eens met mijn man over spreken. Hij heeft deze vakantieweek georganiseerd. Ik zal even moeten kijken wat hij gepland heeft.

CECILE. Waarom niet vanavond? Ja, toch, schat? We dineren vroeg en dan gaan we naar bed. (*Tot Martine.*) Stel hem deze avond voor.

OLIVIER. Maar Cécile...

CECILE. Wij hebben kamer 205. Laat misschien een berichtje achter om te bevestigen.

MARTINE. Uitstekend. Ik neem nog contact op. Goed dan, wel euh... Misschien tot straks.

CECILE. Tot straks.

Martine af (Met kussens.)

OLIVIER. Waarom doe je zoiets?

CECILE. Waarom doe ik wat?

OLIVIER. Waarom heb je haar voorgesteld om samen te dineren?

CECILE. Is er een probleem? Je hebt me zonet verteld dat je levende mensen wil zien. Zij leeft. Dit is dan je kans.

OLIVIER. Mijn kans waarvoor?

CECILE. Je kans om mensen te ontmoeten die van mekaar houden. Ze zullen ons tot voorbeeld dienen.

OLIVIER. Omdat die onnozele maar van één ding droomt; de avond doorbrengen, vastgeklikt met handboeien terwijl ze met massageolie ingewreven wordt. Is dat jouw voorbeeld? Dat is dan de moeite waard! Waar droom jij van? Hein? Wat wil je dat ik vanavond met je doe, m'n lieve schat?

CECILE. Niets speciaals.

OLIVIER. Dat dacht ik al.

CECILE. Hou op met zo te spreken. Toe, laten we vrede sluiten. We vergeten dit incidentje en we genieten van onze vakantie. *(Ze nadert om hem te zoenen. Hij zet een stapje achteruit.)* Ik hou van jou, weet je.

OLIVIER. Als jij van me houdt, dan gaan we naar een ander hotel. Oké? Ik wil me gewoon ergens een paar dagen goed voelen. Kun jij dat begrijpen?

CECILE. En jij? Kun jij begrijpen dat ik zin heb om in dit prachtige hotel te blijven, glühwein te drinken en samen met jou als een verliefd koppeltje te dineren? En dat betekent voor mij *me enkele dagen goed voelen*, zoals jij het uitdrukt. Begrijp jij dat?

OLIVIER. Nee.

CECILE. Hoezo nee?

OLIVIER. Nee, ik begrijp jou niet, jij begrijpt mij niet, wij begrijpen mekaar niet.

CECILE. *(Huiverig.)* Het is koud, vind je niet? Daarstraks heb ik in een boetiekje een rode wollen pull gezien die goed zou staan bij mijn mantelpak. Ik had hem moeten kopen. *(Een paar seconden stilte.)* Maar ik denk tegelijk dat een fleece beter is om te skiën. Ik twijfel nog. Misschien zal ik het morgenochtend kopen als ik de skipassen ga halen. *(Olivier bekijkt haar alsof hij haar voor het eerst*

ziet.) Wat denk je?

OLIVIER. Je doet wat je wil.

Stilte.

CECILE. Zo koud is het nu ook weer niet. We zijn in maart. Je hebt gelijk, een fleece zal volstaan. (*Gespannen stilte.*) Jij wil hier weg? Oké, maar zeg me tenminste waarom.

OLIVIER. Als je aandringt. Ben je er klaar voor?

CECILE. Nu maak je me bang.

OLIVIER. Te laat. Vermits jij alles wil weten. Vermits dat liefde is. Terwijl je er even niet was, heb ik iemand gezien...

CECILE. Wie?

OLIVIER. Iemand die ik niet wil terugzien.

CECILE. Een ex?

OLIVIER. Helemaal niet.

CECILE. Wie dan? (*Geen antwoord.*) Je boekhouder? Je moeder? Je moeder met je boekhouder?

OLIVIER. Erger nog: mijn vader.

CECILE. Je hebt je vader gezien?

OLIVIER. Ja.

CECILE. Sinds wanneer heb jij een vader?

OLIVIER. Sinds mijn geboorte.

CECILE. 't Is al lang goed, zeg. Stop ermee mij voor een domme gans te houden. Je vader is dood. (*Geen reactie.*) Olivier, je vader is toch overleden. Hij kan niet in het hotel zijn. Mort, dead, muerto, kaput.

Telefoon van Olivier. Hij springt recht, kijkt naar het nummer en geeft het toestel aan Cécile.

OLIVIER. Je vader.

Zij neemt aan en Olivier gaat richting kamers.

CECILE. Wacht! *(Tot vader.)* Papa, ik bel je terug... Ik kan nu niet spreken. Ik bel je terug. *(Ze haakt in.)* Waar ga je naartoe?

OLIVIER. Ik heb zelfs geen zin om dat soort mensen op straat te kruisen. En kom nu mee.

CECILE. Ah bon! Hij is dus niet alleen! *(Lacht.)* Hij is hier met je moeder... een verliefd stelletje...

OLIVIER. *(Mompelt.)* Hij is met die andere, die met haar handboeien.

Stilte. Telefoon. Cécile neemt op. Olivier gaat naar de uitgang.

CECILE. Olivier, wacht! *(Tot vader.)* Papa, ik bel je terug... *(Ze haakt in en grijpt Olivier bij de arm.)* Olivier, dit kan toch niet? Je hebt altijd gezegd dat je vader overleden was.

OLIVIER. Wel kijk, er zijn van die doden die plots zomaar opduiken. Dat is gekend. Hij is niet de eerste die voor zo'n verrassing zorgt. Dat is hem op en top.

Cécile blijft een paar seconden doodstil zitten, terwijl ze het gezicht van Olivier nauwgezet bestudeert.

CECILE. Dat is 't! Ik heb het beet. 't Is een dubbelganger! Ja?

OLIVIER. Ja, dat is het. 't Is een dubbelganger. En ik heb echt geen zin om zijn pad nogmaals te kruisen. Oké? Goed, dan gaan we nu beginnen met ergens een glas te drinken. En daarna beslis ik wel.

CECILE. Beslis ik! Beslis ik! Je bent niet alleen om te beslissen. *Wij* beslissen *samen* iets. Laat me meteen heel duidelijk zijn: we gaan onze vakantie niet verknoeien omdat jij hallucinaties hebt. *(Stilte.)* Olivier, je moet absoluut een specialist raadplegen zodra we terug zijn in Parijs. Je beseft toch wel dat je ons als echtpaar in gevaar brengt voor niets? Terwijl we het hier met z'n tweetjes zo goed zouden kunnen hebben. Kom, we vergeten deze onzin en we houden ons bezig met het zoeken naar een oplossing voor mijn smartphone.

OLIVIER. Op je minnaar na kan iedereen die je wenst te bereiken naar de mijne bellen.

CECILE. Grappig... Ha, Ha, Ha! En als de kinderen bellen en we zijn niet samen, wat

doen we dan?

OLIVIER. Dan spreken ze met hun vader.

CECILE. En ik?

OLIVIER. Ik beloof je dat ik het je daarna zal vertellen.

CECILE. Dat is niet hetzelfde.

OLIVIER. Dat zou het moeten zijn. In een normaal gezin praten kinderen met hun vader. Het is zelfs heel goed voor hun geestelijk evenwicht.

CECILE. Goed idee. Het zal jouw geestelijk evenwicht geen kwaad doen als jij vanavond met de jouwe praat. *(Ze lacht.)*

OLIVIER. Geen sprake van. *(Hij gaat naar de uitgang.)*

CECILE. Waar ga je naartoe?

OLIVIER. Ik weet niet. 'n Uiltje knappen.

CECILE. Om hoe laat zien we mekaar terug?

OLIVIER. Weet ik niet.

CECILE. Olivier...

OLIVIER. Ja?

CECILE. We zijn hier om samen te zijn. *(Hij gaat af.)* Zien we mekaar voor het diner? *(Ze schreeuwt van woede.)* Wees gerust, op mij mag je rekenen! We dineren met het andere koppel! Dan kun je ze alle vijf op een rijtje zetten!

* * * * *

T W E E D E B E D R I J F

S c è n e 1

Jean staat naar de bergen te kijken. Hij bekijkt het landschap met peinzende blik. Martine verschijnt stil achter hem en kijkt hem liefdevol aan. Plots biept de telefoon van Martine. Jean draait zich bruusk om.

JEAN. Ho! Ben jij het! Je deed me schrikken.

MARTINE. *(Kijkt naar haar toestel.)* Niets om je zorgen over te maken, schat. Ze verwittigen me dat de belastingen voor werklozen van ouder dan 60 dit trimester de pan uit swingen en dat PSG van trainer is veranderd.

JEAN. Ik wist niet dat je de werkloosheidscurven van de oudjes volgde. Ben je misschien van plan werk te zoeken?

MARTINE. Want kunstschilder zijn is waarschijnlijk niet werken.

JEAN. Veel brengt het alleszins niet op.

MARTINE. Ik ben hier vanbinnen rijk en ik deel deze rijkdom onmiskenbaar uit.

JEAN. Dat is waar.

MARTINE. Ik ben zeker dat ik hier sommige van mijn werken kan aanbieden en dan zal je het je zal beklagen dat er in je praktijk nog geen hangt.

Martine komt naar hem toe. Ze staan naast mekaar en kijken hoe de sneeuw valt. Jean neemt haar hand en houdt ze stevig vast.

JEAN. Ik ben blij dat ik hier met jou ben.

MARTINE. *(Glimlachend.)* Je bedoelt liever dan met een andere?

JEAN. *(Zoent haar teder.)* Precies. Liever dan met een andere. *(Stilte.)* Neem je 't me niet te erg kwalijk?

MARTINE. Wat dan?

JEAN. Alles. Het leven dat je met me leidt.

MARTINE. Maar ik ben dol op dat leven met jou.

Ze plakken aan mekaar. Kijken naar de sneeuw die valt. Enkel seconden gaan voorbij. Martine wordt ongeduldig.

MARTINE. Ik voel dat je me iets wil zeggen.

JEAN. Ik ?

MARTINE. Ja, jij.

Stilte. We voelen dat Jean wat wil zeggen, maar er niet toe komt.

JEAN. Het is hier zo rustig. Heb je al iemand gezien in het hotel?

MARTINE. Buiten een raar koppel, niemand.

JEAN. Waarom raar?

MARTINE. Een zottin die kost wat kost met ons wil dineren om een fataal tête-à-tête met haar gefrustreerde echtgenoot te vermijden. Je vraagt je af wat die hier verloren hebben. Ze zouden beter af zijn bij Club Med, om in alle onschuld uit mekaars buurt te blijven.

JEAN. Gaan wij met hen dineren?

MARTINE. Maar nee, maak je geen zorgen. Ik heb hen gezegd dat het niet zeker was. Dat ik het je ging vragen. En dan nog iets: tartiflette... Heb ik een hekel aan.

JEAN. Tartiflette?... Eigenaardig...

MARTINE. We trekken het ons niet aan, kom. Daar zijn we hier niet voor.

JEAN. Hoe... Maar hij, hoe was hij? Groot? Klein? Bruin?

MARTINE. Nogal groot, nogal bruin. Hij was erg *nogal*.

JEAN. Erg nogal. Eigenaardig... En zij? Hoe was zij?

MARTINE. Zij zag er... nogal nerveus uit. Zij is het die voorgesteld heeft om tartiflette te nemen.

JEAN. Nerveus? En hij, herinner je je nog hoe hij heet?

MARTINE. Waarom stel je me die vragen?

JEAN. Jij ontmoet mensen en dat interesseert me. Meer niet.

MARTINE. Luister, zij heet Cécile, hij heet Olivier. Meer weet ik niet.

JEAN. Olivier? Heet hij Olivier? Schat, als het je genoeg doet, dan kunnen we best met hen dineren.

MARTINE. Maar het doet me geen genoeg! Het was haar idee. Ik heb haar gezegd dat ik het met jou ging bespreken om niet direct nee te moeten zeggen.

JEAN. Waarom? Gewoonlijk ben je dolblij als je nieuwe mensen kan ontmoeten.

MARTINE. Ja, maar dit keer hier. Trouwens, ik herhaal het je nog eens, die mensen zijn niet erg interessant.

JEAN. Zij of hij?

MARTINE. De twee. Ze zijn niet grappig. Bovendien zien ze er niet erg verliefd uit.

JEAN. Ha bon? Ziet hij er ongelukkig uit?

MARTINE. Luister, het heeft geen belang. Het volstaat nee te zeggen, meer niet. We zijn niet naar dit hotel gekomen om andere koppels te ontmoeten.

JEAN. En waarom niet?

MARTINE. Hier komt men voor de rust en om verliefd te zijn, dat weet je best.

JEAN. Dat klopt dan niet, aangezien zij er niet verliefd uitzagen.

MARTINE. Ze zijn anders. Hun vader heeft hen dit verblijf cadeau gedaan. Hij zou eens moeten weten...

JEAN. Zijn vader?

MARTINE. Nee, haar vader.

JEAN. Interessant.

MARTINE. Wat?

JEAN. Dat is een perverse manipulator. Daar ben ik zeker van.

MARTINE. Wie?

JEAN. Die vader.

MARTINE. Van wie? Van hem?

JEAN. Hou toch eens op met te doen alsof je 't niet snapt! De hare, uiteraard! Maar ik ga er mij eens mee bezig houden, wacht maar.

MARTINE. Jean, laat me er je aan herinneren dat je esthetisch chirurg bent en geen psy. Als je je dan toch wil bezighouden met die halve onnozele en haar manipulatievader, doe dan iets aan haar borsten en haar kont, of geef haar een facelift, mij glad om 't even, ze heeft hoe dan ook de drie nodig, maar intussen

heb ik geen zin om deze week met wie dan ook te dineren, jou uitgezonderd.

Is 't zo goed, schat?

JEAN. Heeft ze de drie nodig? Maar mijn engel, dan moeten we absoluut met hen dineren! Zo'n kans mag ik niet laten liggen!

MARTINE. Oh nee! We hadden gezegd: *vakantie!*

JEAN. Denk aan de prachtige reis die het ons kan opbrengen: Tahiti, Hawaï, de Seychellen...

MARTINE. Een soort huwelijksreis?

JEAN. Precies! Een magnifieke reis, alleen voor ons tweetjes.

MARTINE. (*Denkt na.*) Een heel kleine tartiflette dan. Voor één keertje.

JEAN. Voor één keertje. Beloofd.

Ze zoenen mekaar.

Donker.

Scène 2

Licht.

Cécile op. Ze lijkt opgewonden, alsof ze iemand zoekt. Ze kijkt naar de bergen, kijkt om zich heen. Ze weet eigenlijk niet goed wat doen. Er liggen een aantal luxetijschriften. Ze neemt er eentje, gaat in een chaise longue zitten en leest.

Jean komt binnen. Hij ziet Cécile en gaat naar haar.

JEAN. Goede avond.

CECILE. Goede avond.

JEAN. (*Wijst naar de stoel bij Cécile.*) Is deze plaats vrij?

CECILE. Ja.

Hij neemt plaats. Stilte. Cécile bladert in haar tijdschrift.

JEAN. Is het met u dat wij vanavond tartiflette eten?

CECILE. Ah, dat bent u?

JEAN. Dat ben ik. Hoezo?

CECILE. Niets. Enfin, ik bedoel de echtgenoot van...

JEAN. De geliefde! De geliefde van Martine. Ze heet Martine. En ik ben Jean.

CECILE. Jean?

JEAN. Ja, Jean. En u?

CECILE. Cécile.

JEAN. 'n Mooie voornaam die u erg goed staat.

CECILE. Het diner gaat dus door? Uw *geliefde* heeft ons niet gecontacteerd.

JEAN. Ze zal het vergeten zijn. (*Stilte.*) Wenst u iets te drinken?

CECILE. Nee, dank u wel.

JEAN. Een klein glaasje champagne?

CECILE. Nee, dank u wel. Ik verdraag slecht alcohol.

JEAN. Tomatensapje?

CECILE. Erg vriendelijk, dank u wel, maar ik heb geen dorst.

JEAN. (*Neemt zijn telefoon en toetst een nummer in.*) Twee glazen champagne en een tomatensap met olijven in het salon, alsjeblieft... Kamer 403... Dank u wel. (*Haakt in.*) Erg amusant, dit concept van een hotel met onzichtbaar personeel, vindt u niet? (*Het gevraagde komt eraan.*) Alsjeblieft.

CECILE. Nee, dank u. Ik heb geen dorst.

JEAN. (*Reikt haar de olijven aan.*) Heb ik meer geluk met olijven?

CECILE. Niet speciaal.

JEAN. Let u op uw lijn? Dat is niet echt nodig.

Hij neemt een glas champagne en het tomatensap en plaatst ze naast Cécile. Hij neemt het overblijvende glas en heft het naar Cécile.

JEAN. Kom, wees lief, u kan me toch niet in m'n eentje laten klinken. Neem een glas.

CECILE. Een slokje dan. (*Ze heft het glas champagne.*)

JEAN. Op onze vakantie.

CECILE. Ja, eh... Goed dan. Op onze vakantie.

JEAN. Het is sympathiek dat we alle vier in dit prachtige hotel verblijven en dat we

vanavond samen kunnen dineren. Vindt u niet? (*Stilte. Ze nemen een teug.*) Is het de eerste keer dat u in dit skioord verblijft?

CECILE. Ja.

JEAN. Ik vind het leuk omdat het hier zo landelijk is gebleven. Ik ben opgegroeid in Polen en toen ik klein was, brachten we soms een paar dagen door in een klein skigebied dat Zakopane heet. Het was er heel mooi: houten chalets, sleeën getrokken door paarden met belletjes, gelach van kinderen. 's Avonds als ik alleen ben en zit te dromen, word ik opnieuw dat kleine Poolse jongetje en ben ik in Zakopane.

CECILE. U bent Pool?

JEAN. Wel, laten we zeggen, in Polen geboren.

CECILE. U hebt absoluut geen accent.

JEAN. Ik ben naar Frankrijk gekomen toen ik tien was. Het accent was vlug verdwenen. Maar de herinneringen zijn gebleven.

Stilte.

CECILE. Is uw vrouw ook Pools?

JEAN. Nee, die is erg Frans.

CECILE. Wat wil dat eigenlijk zeggen *erg Frans*?

JEAN. Hebt u dat soms niet, dat u een diepe nostalgie voelt voor een *ergens anders* dat u niet kent?

CECILE. Als ik die niet ken, waarom zou ik dan nostalgisch zijn?

JEAN. Wel, voor mij zijn *erg Frans* zij die het geluk hebben dit nostalgische gevoel voor een onbekend en onbereikbaar *ergens anders* niet in zich te hebben. Ik ben bijgevolg een nostalgische Fransman.

CECILE. Maar waarom gaat u dan niet terug naar Polen? Dat is toch niet zo ver.

JEAN. Ik denk er regelmatig aan, maar om heel eerlijk te zijn, het maakt me een beetje bang.

CECILE. Bang waarvoor?

JEAN. Bang dat de realiteit van vandaag de herinneringen uit mijn jeugd stuk maakt. Ik geloof dat er niets zo triestig is dan met de blik van een gedesillustioneerde

volwassene naar de plaatsen uit je jeugd kijken. Wat blijft er over van een mens, eens hij zijn kinderhart verloren heeft?

CECILE. Een volwassene, misschien? Een volwassene die zich troost door kinderen te maken. En door van ze te houden.

JEAN. Een troostprijs zijn is een lot dat als kind een beetje zwaar is om dragen, denkt u ook niet?

CECILE. Maar nee, het is voor hen ook belangrijk erfgenamen te zijn van een familiegeschiedenis. Een gezellige thuis, recepten van taarten die al generaties lang doorgegeven worden van moeder op dochter, voornamen, juwelen... Kijk eens, deze ring (*Ze toont haar hand.*) Hij was van mijn overgrootmoeder en op een dag zal ik hem zonder twijfel aan een van mijn kleinkinderen schenken. Dat is toch ontroerend, of niet?

Jean neemt haar hand, bekijkt de ring en houdt haar hand in de zijne. Ze zit ermee verveeld en maakt een iets te bruuske beweging om haar hand weg te trekken.

JEAN. Het is een erg mooie ring aan een erg mooie hand. U hebt geluk. (*Cécile kijkt eerder twijfelachtig.*) Jawel. Veel geluk.

CECILE. Het is eigenaardig.

JEAN. Wat?

CECILE. Jean. Dat klinkt niet erg Pools.

JEAN. In Polen heette ik Janusz en mijn ouders hebben het veranderd in Jean om mijn klasgenootjes niet op verkeerde gedachten te brengen. De wens tot assimilatie bij onze aankomst in Frankrijk... Het waren andere tijden.

CECILE. En uw familienaam?

JEAN. Schlomsky. Janusz Schlomsky. En u?

CECILE. Cécile Duclos Salmon zoals de zalm. Duclos is mijn meisjesnaam. Erg Frans, zoals u dat uitdrukt.

JEAN. Salmon? Wat is daar de oorsprong van?

CECILE. Schots, dacht ik.

JEAN. Denkt u? En uw man, hebt u het hem nooit gevraagd?

CECILE. Zijn familie langs vaders kant is een beetje taboe. Zijn vader is overleden en hij

heeft het nooit over hem. Enfin, bijna nooit.

JEAN. Is hij overleden? Dat is treurig...

CECILE. Voor zover ik begrepen heb, hadden ze niet zo'n hechte band.

JEAN. Toch is het zijn vader.

CECILE. Het is vooral een rotzak die er vanonder getrokken is toen zijn zoon 15 was en die nooit echt een poging heeft ondernomen om hem terug te zien. En aangezien hij intussen is overleden zullen we er niet zoveel last meer van hebben.

JEAN. Dood en rotzak, dat zijn ongetwijfeld twee goede redenen om het niet meer over hem te hebben.

Gespannen stilte.

CECILE. Geloof me, ik weet er genoeg over om te zeggen dat die meneer de moeite niet waard is om in hem geïnteresseerd te zijn.

De telefoon van Jean rinkelt. Cécile maakt aanstalten om uit de chaise longue te komen.

CECILE. Dan laat ik u.

JEAN. Nee, nee, blijf. Ik heb strikt verbod gekregen om tijdens de vakantie met mijn patiëntes te bellen.

CECILE. U bent dokter?

JEAN. Esthetisch chirurg. *(Ze bekijkt hem aandachtig.)* Soms doe ik heel banale dingen, hoor. Veel liposucties bijvoorbeeld, maar soms voel ik me ook vereerd dat ik nuttige dingen doe en dat ik mijn patiëntes help herleven.

CECILE. Ah.

JEAN. Laten we zeggen dat ik zielenpijn meestal genees met een scalpel.

CECILE. Mijn man droomde ervan om chirurg te worden.

JEAN. En?

CECILE. Niet geslaagd voor geneeskunde.

JEAN. Het is weinigen gegeven.

CECILE. Och ja, ik geloof dat zijn doel van het leven is: zijn zoals zovele anderen.

JEAN. Als ik u zo bezig hoor, schijnt hij toch geen alledaags leven te leiden.

CECILE. Giet me nog een slokje champagne uit, als u wil. (*Jean doet het. Ze drinkt het glas in een teug leeg.*) Mijn man en ik leiden een alledaags leven. Zijn vader is overleden en dat gebeurt ook bij vele mensen. Ons leven is dat van een koppeltje van 40 dat het min of meer goed doet, met twee kinderen die min of meer aangenaam zijn in de omgang, en zo is alles *min of meer*. We houden min of meer van mekaar, we amuseren ons min of meer, we hebben enkele *min of meer* vrienden en we proberen min of meer gelukkig te zijn.

JEAN. Ik snap het... Min of meer.

CECILE. Maar ik ga u iets zeggen, meneer Schlomsky. Het doet een mens wellicht min of meer dromen, maar ik wil niet dat het verandert, want het is mijn leven en ik ben niet anders gewend.

JEAN. En uw echtgenoot? Hoe denkt die erover?

CECILE. Wat kan u dat schelen? Kent u hem misschien, mijn man? Olivier Salmon, zegt u dat iets? (*Stilte.*) Of zegt u dat helemaal niets?

JEAN. Waarom insinueert u dat we mekaar al hebben ontmoet? Heeft hij het over mij gehad?

CECILE. Nee. Nooit. Op deze morgen na.

JEAN. En wat heeft hij gezegd?

CECILE. Dat u de dubbelganger van zijn vader bent.

JEAN. Ongelooflijk! Vindt u dat ik op uw echtgenoot lijk?

CECILE. Niet speciaal.

JEAN. (*Teleurgesteld.*) Ha...

CECILE. Olivier is bang om met u te dineren. Er moet nog een andere reden zijn dan een hypothetische gelijkenis met zijn papa. Dat wou ik graag weten. Vertel me de waarheid, meneer Schlomsky. Kent u Olivier?

JEAN. Ja.

CECILE. Ja? (*Stilte.*) In welke context?

JEAN. Hij heeft het u gezegd, maar u wou het niet geloven.

CECILE. Nee. Zijn vader is overleden en ik geloof niet in spoken.

JEAN. Wel euh... Laten we zeggen dat ik niet mijn leven lang dood kan blijven.

CECILE. Luister eens goed, meneer Schlomsky: Olivier en ik leiden een rustig leventje

zonder u. En ik sta erop dat het zo blijft.

JEAN. Min of meer.

CECILE. Hoe min of meer?

JEAN. U leidt een min of meer rustig leventje.

CECILE. Wel, ik wil niet dat dit verandert. Tot nu toe was u overleden en ik heb u niet gemist. Pas dus op, want ik heb niet de minste scrupules om u terug naar uw graf te zenden.

Ze staat recht en wil vertrekken.

JEAN. We dineren vanavond toch samen?

Donker.

Scène 3

Licht.

In het midden van de ruimte staat een gedekte tafel voor vier personen. Kaarslicht. Een mooi tafelkleed. We voelen de verfijning van het hotel. Martine en Jean verschijnen. Martine is erg sexy gekleed. Je voelt zo dat ze Jean wil bevallen, ze is uit op verovering. Hij loopt eerder informeel gekleed.

JEAN. We zijn de eersten.

MARTINE. Misschien zijn ze van gedachte veranderd.

JEAN. We zijn vijf minuutjes te vroeg. Er is geen haast bij.

MARTINE. Ik heb absoluut geen haast, schat. Ik wacht gewoon rustig af, samen met jou.

Maar Jean lijkt ook eerder opgewonden. Hij kijkt onrustig om zich heen hij gaat naar de tafel waarop glazen, aperitieven, zelfs enkele flessen wijn en water, opgesteld staan. Hij ziet de hapjes.

JEAN. Hier houden ze ons niet voor de gek, zeg. Ik heb er echt goed aan gedaan dit

hotel te kiezen.

Jean pakt een hapje vast, bekijkt het met de nodige aandachtig en stopt het in zijn mond.

MARTINE. Ik heb toch liever dat we rustig met z'n tweetjes zouden dineren.

JEAN. Proef eens...

MARTINE. Nee, dank je. Ik wacht op de tartiflette.

JEAN. Proef, zeg ik je. Het is een soort zalmcrème met advocaat. Heerlijk!

Jean gaat met een hapje naar Martine en wil het in haar mond stoppen. Ze neemt het op een even verleidelijke manier aan. Jean propt zich vol.

MARTINE. Let wat op, zeg!

JEAN. Wat? Scheelt er iets?

MARTINE. Je lijn.

JEAN. Ah? *(Met een hapje in haar richting.)* Hier, eet jij het dan op.

MARTINE. Nee, dank je.

JEAN. *(Stopt het in zijn mond.)* Denk je dat ze nog komen opdagen?

MARTINE. Ik weet het niet en ik trek het mij ook niet aan.

JEAN. Hoezo? Jij had toch als eerste het idee voor dit diner?

Jean herbegint met de hapjes. Hij biedt er haar een aan.

JEAN. Hier, proef deze eens.

MARTINE. Als ik zeg dat ik liever wacht op de tartiflette. Je zou me beter wat inschenken.

JEAN. Oh? Pardon, schat. *(Hij haast zich naar de flessen en kiest.)* Wat dacht je van een slokje Blanc de Savoie? *(Hij giet een slokje in het glas, bekijkt het als een kenner en proeft.)* Niet kwaad. *(Hij schenkt voor haar in en biedt het glas aan.)*

MARTINE. Tjintjin, schat.

JEAN. Tjintjin.

Stilte.

MARTINE. Vermits je haar ontmoet hebt, kun je dan zeggen hoe je over haar denkt.

JEAN. Hoe ik wat over wie denk, schat?

MARTINE. Wat ben je van plan bij haar bij te spijkeren? De borsten? De neus? De billen?

JEAN. Zij zal me zeker en vast niet komen opzoeken.

MARTINE. Ach zo. Wat zitten we hier dan te doen? Je gaat haar toch nog kunnen overtuigen? Ze is toch Miss World niet. Heb je haar al eens goed bekeken?

JEAN. *(Hij kijkt bezorgd naar de deur.)* Hou het wat minder luid, alsjeblieft.

MARTINE. De ogen! Ze heeft de droeve blik van een Cocker Spaniel. Er zit geen leven in. Je zal met de ogen moeten beginnen. Daarna verkoop je haar zo'n koppel tieten. *(Ze toont met gebaar.)* Geen probleem. Dan kan ze haar vent dumpen en een beter exemplaar zoeken.

JEAN. M'enfin! Minder luid, alsjeblief! Ze kunnen je horen.

MARTINE. Wat ik al niet moet doen om voor jou klanten te ritselen. Zelfs tijdens de vakantie... Ik zou haar kont achteraf eens willen zien. Want die moet ongetwijfeld licht opgewaardeerd worden.

JEAN. Martine, nu is 't genoeg geweest!

MARTINE. Hoezo genoeg geweest?

JEAN. Hoe dan ook, ik het de indruk dat ze niet komen opdagen.

MARTINE. Dat diner zal hen evengoed de keel uithangen.

JEAN. Dat is het voor een volgende keer. 't Is pas het begin van onze week.

MARTINE. *(Opgewonden.)* We hebben tijdens de vakantie wel wat anders te doen. Vooruit, kom mee, we gaan ergens leuk met z'n tweetjes dineren.

JEAN. We wachten nog vijf minuutjes.

MARTINE. Je moet weten wat je wil. Je bent bepaald lastig vanavond. Je was trouwens al lastig toen we hier arriveerden.

JEAN. *(Spreek zachter.)* Schat, je houdt toch van me, of niet?

MARTINE. Het is een veeg teken dat je me die vraag stelt.

JEAN. Het is erg belangrijk dat je *hier-en-nu* zegt dat je van me houdt.

CECILE. *(Op.)* Goede avond.

MARTINE & JEAN. Goede avond.

MARTINE. Bent u alleen?

CECILE. Olivier komt zo dadelijk.

JEAN. Heel goed. Een wit wijntje in afwachting?

CECILE. Nee, dank u.

JEAN. *(Schenkt uit en houdt haar het glas voor.)* Kom, een slokje. En proef eens van die hapjes. Gewoon heerlijk.

MARTINE. *(Tot Cécile.)* Wij werden niet eens voorgesteld. Ik ben Martine.

CECILE. Cécile.

Martine neemt de schaal met hapjes en houdt ze Cécile voor, terwijl ze zichzelf bedient.

MARTINE. 't Is skitijd, dan mogen we ons alles permitteren. Laten we genieten.

JEAN. Enfin, niet iedereen kan zich alles permitteren, lieve schat.

MARTINE. Hou dan op met je vol te proppen.

CECILE. Zou ik uw telefoon eens mogen gebruiken?

Jean geeft de zijne. Cécile trekt zich even terug.

JEAN. Rustig aan met de drankjes. Je weet hoe je bent als je te veel op hebt, schat.

MARTINE. Ik denk dat ik me eens flink ga laten vollopen. Ik voel heb er zin in.

JEAN. *(Vult haar glas.)* Wees eens lief. Zorg dat ik me vanavond niet moet schamen.

Cécile probeert zachtjes te praten. Blijkbaar is ze bij het antwoordapparaat terecht gekomen.

CECILE. Hallo? Olivier?...

MARTINE. *(Neemt een klein teugje.)* Is 't goed als ik zo drink? Schaam je je dan niet té veel?

CECILE. Ik ben bij hen. We wachten op je om aan tafel te gaan. Haast je wat, want anders... *(Ze aarzelt.)* Haast je! *(Ze haakt in.)*

JEAN. Alles in orde?

CECILE. Ja, ja. Alles is in orde.

JEAN. Hebt u mijn telefoon nog nodig?

CECILE. Nee, dank u. *(Geeft hem terug.)*

JEAN. Graag. Als u hem nog eens...

MARTINE. Mooi. Om het begin van de vakantie in dit prachtige hotel te vieren, stel ik voor dat we een kleine toast uitbrengen. (*Korte aarzeling.*) Op de liefde! (*Pauze. Ze bekijken mekaar.*) En op deze vakantie die echt goed begonnen is...

JEAN. (*Hij klinkt met Martine.*) Op de liefde, dat ze eeuwig mag blijven duren.

MARTINE. Juist. Dat ze eeuwig mag blijven duren. (*Ze draait zich naar Cécile en aarzelt. Dan heft ze toch het glas.*) Komaan, Cécile, op de liefde van ons beide.

CECILE. Juist. Op de liefde van ons beide.

Cécile, zonder overtuiging, heft het glas naar Martine en drinkt het dan in één teug leeg.

JEAN. U hebt er precies zin in.

MARTINE. Opgelet, Jean houdt niet van vrouwen die geen alcohol verdragen. Waar blijft uw man? Heeft hij nog lang werk? Er begint bij mij iets te knagen vanbinnen.

CECILE. Ik weet het niet. Hij... Hij was aan het telefoneren... Beroepshalve.

MARTINE. Op dit uur? Wat doet hij dan voor werk?

CECILE. Hij is kinesist.

MARTINE. Kinesist?

CECILE. Een patiënte met een geblokkeerde rug.

MARTINE. En hij deblokkeert haar per telefoon?

JEAN. Ik weet niet... Hij is met haar in gesprek.

MARTINE. Jean doet precies hetzelfde met zijn patiëntes. Tijdens de vakantie brengt hij de helft van zijn tijd door met converseren met zijn patiëntes. Dan heb ik de neiging om me te enerveren.

JEAN. Geef toe dat jij je heel gemakkelijk enerveert.

MARTINE. Geef toe dat jij redelijk vlug enervant bent. (*Ze eet. Ze drinkt.*) En vindt hij dat leuk, kinesist als beroep?

JEAN. Rustig met de alcohol, schat.

CECILE. Hij wou aanvankelijk arts worden, chirurg, maar ja, dat is niet helemaal gelukt en dan is hij maar kinesist geworden. Je kiest niet altijd wat je graag doet in het leven.

MARTINE. Dat is waar. Maar 't blijft altijd jammer. Een kinesist verdient minder dan een arts, en alleszins veel minder dan een chirurg.

CECILE. Zeker.

JEAN. Maar het is een erg mooi beroep. De pijn van iemand verzachten, direct, door het lichaam op een natuurlijke manier te behandelen. Dat vind ik geweldig. Het is niet uitsluitend geld dat telt.

MARTINE. Hein? Ben jij het wel die dit zegt?

JEAN. Klopt. Dat zeg ik.

MARTINE. Da's echt een goeie. Wat heb jij, zeg? Je gaat ons toch niet wijsmaken dat jij esthetisch chirurg bent geworden uit bezorgdheid om van al je patiëntes topmodellen te maken?

JEAN. Nee, maar wel om hen gelukkiger te maken, dat in ieder geval.

MARTINE. Hou toch op, zeg. Iedereen weet dat jij 't voor de poen doet.

JEAN. Je vergeet dat ik een keer in de maand de zwaar verbranden in het ziekenhuis ga verzorgen.

MARTINE. Ach ja, je *ik-sus-mijn-geweten-dagje*. Ik was het glad vergeten.

JEAN. Martine, nu is het welletjes. Hou op met onzin verkopen. Je profiteert al genoeg van mijn zuurverdiende centen.

MARTINE. Wat? Ik profiteren van jouw centen? Nee maar, waarom vertel je niet direct dat ik een slet ben die door jou betaald wordt om samen met jou een weekje vakantie door te brengen. Wat denkt u daar van, Cécile? Bent u misschien ook een slet omdat uw man uw vakantie in dit hotel betaalt?

CECILE. Nee, in mijn geval is het mijn vader die financiert.

MARTINE. Och ja, excuseer, ik was vergeten dat u een man hebt die kinesist is.

Olivier komt binnen door redelijk hard met de deur te slaan. Hij ziet er helemaal anders uit. Eleganter dan in de eerste scène. Hij lijkt op Jean. Maar zijn houding is in tegenstelling met zijn uiterlijk. Hij heeft duidelijk gedronken.

OLIVIER. 'n Avond iedereen.

CECILE. Waar heb jij die nieuwe outfit vandaan?

OLIVIER. Gewoon. Da's mijn outfit. Alles oké, ben ik niet te laat?

CECILE. Ik heb precies een uur op jou gewacht.

MARTINE. Gelukkig zijn er lekkere hapjes, anders zouden we allemaal dood zijn van de

honger.

JEAN. We hebben een aperitiefje genomen in afwachting van uw komst.

OLIVIER. Ha. Akkoord, we spreken mekaar aan met u. Geen enkel probleem.

MARTINE. Olivier heeft gelijk, we kunnen mekaar evengoed tutoyeren, we zijn per slot van rekening met vakantie. Olivier, wens *jij* iets te drinken?

CECILE. Nee, ik denk dat hij al genoeg op heeft.

MARTINE. Alleen om te klinken. Een slokje maar.

OLIVIER. Met alle soorten van genoeg. Ik heb dorst. Ik wil hetzelfde als jij, Nicole.

MARTINE. Excuseert u mij, maar ik heet Martine.

OLIVIER. Ach ja, natuurlijk: Martine. Tutoyeren we mekaar niet langer?

CECILE. Olivier!

OLIVIER. Ja, schat?

CECILE. Maar... maar jij bent stomdronken!

MARTINE. Ik ben dol op mensen die drinken. Het zijn over 't algemeen bon vivants die kunnen genieten van de geneugten van het leven. Allez vooruit, ik voel dat we ons vanavond gaan amuseren!

CECILE. Je kan van het leven ook genieten zonder een drankorgel te zijn.

OLIVIER. Ik heb amper drie kleine vodkaatjes op voor ik naar hier kwam. Dat maakt van mij toch nog geen drankorgel?

JEAN. Ik hou ook van vodka, maar dan uitsluitend de Poolse. Zubrovka met buffelgras. (*Hij giet een glas champagne uit dat hij Olivier aanreikt.*) Hier heb je wat om met ons te klinken. Het is uitstekende champagne, je riskeert niks.

OLIVIER. (*Neemt het glas aan.*) Merci, Jean. (*Hij drinkt het glas in één teug leeg.*) Ik vind het raar om je Jean te noemen. Is dat nu niet raar?

JEAN. Zo noemen de mensen mij over 't algemeen.

MARTINE. Ze noemen je dikwijls ook *dokter*.

OLIVIER. Ha ja! Ik zou je ook dokter kunnen noemen. Da's toch ook tof: *dokter*.

MARTINE. Pas maar op, want als je hem zo noemt, kan het je een fortuin kosten.

JEAN. Je gaat toch niet opnieuw beginnen?

OLIVIER. Ah bon? Kost het zoveel om je portret te laten herschilderen door dokter Jean Schlomsky?

CECILE. (*Bits.*) Alleszins meer dan je rug deblokkeren.

JEAN. Niet meer dan bij een andere chirurg.

MARTINE. Schat, geef toe dat je niet de goedkoopste bent. Maar goed, dat is normaal, want een slet onderhouden is duur.

OLIVIER. Ah bon, jij onderhoudt een slet. Dat verbaast me nu eens niks. En hoe is ze, die slet van jou? Aan de vulgaire kant, ben ik zeker.

CECILE. Olivier, het is wel over Martine dat we 't hebben.

OLIVIER. Nee? Martine? Een slet? Ik had het moeten weten. Natuurlijk.

JEAN. Nee maar, Olivier! Gaat het nog, ja!

MARTINE. Laat hem zeggen. Het komt van een beetje gigolo van 't zevende knoopsgat. Het raakt me van geen kanten.

OLIVIER. Ben ik dat? Dat beetje gigolo van 't zevende knoopsgat?

MARTINE. Een gigolo is toch iemand die zich door zijn echtgenote laat onderhouden, of niet? En bij u is het dan nog de vader van uw vrouw die moet dokken. Mij om 't even: ik ben de slet, jij de gigolo.

JEAN. Dat is hier geen hotel meer, dat is hier een bordeel!

Hij lacht, zij het eerder geforceerd. We voelen dat hij de sfeer tracht te ontmijnen.

OLIVIER. (*Tot Cécile.*) Dat is dus het beeld dat jij van mij schetst? Een pooier die zich door zijn schoonpapa laat onderhouden. Je hebt hen toch verteld, aan die nieuwe vrienden van je, dat ik er de kloten kan aan doen dat ik hier met jou een week in dit godverdomd bordeel moet doorbrengen?

CECILE. Mijn nieuwe vrienden? Nog iets?

OLIVIER. Jij hebt dat dinertje toch gewild? Wel, je hebt het nu.

MARTINE. Zie je, Cécile, zoiets dacht ik al. Als koppel stralen jullie ook maar op halve kracht.

OLIVIER. Maar waar bemoei jij je eigenlijk mee, Madame Irma?

CECILE. Klopt, jij bent bepaald slecht geplaatst om ons te veroordelen.

JEAN. M'enfin Martine, het is toch niet de schuld van dat kereltje als schoonpapa zijn geld met een pervers genoeg gebruikt om zijn dochter kort te houden in plaats van haar haar eigen leven te laten leiden. Dat betekent daarom niet dat

ze niet van mekaar zouden houden.

Martine heft de ogen ten hemel.

CECILE. Droom ik, of wat? Eerst en vooral, wij houden van mekaar. 't Is toch waar, zeker? Olivier, zeg hen dat we van mekaar houden. En ten tweede, het is beter om een vader te hebben zoals de mijne die tenminste nog in staat is om zijn dochter iets cadeau te doen, dan een niet-bestaande vader die zijn adolescente zoon in de steek liet. *(Ze draait zich naar Olivier.)* Maar zeg hen dat je van me houdt, schat! Zeg het hen!

OLIVIER. Dat is het probleem niet.

CECILE. Ha nee? Wat is dan het probleem?

MARTINE. Het is duidelijk jouw vader die het probleem is.

CECILE. Niet vanavond, geloof me vrij, Martine. Vanavond is de zijne het probleem. Of niet, meneer Schlomsky?

JEAN. Luister, ik heb honger. *(Hij stort zich op de hapjes en propt er een paar tegelijk naar binnen.) (Met volle mond.)* Ze zijn erg lekker.

MARTINE. Jouw vader, de zijne... Ik heb het altijd gezegd: het is beter geen kinderen te hebben, er komen hoe dan ook alleen maar kromme en ongezonde relaties van.

CECILE. *(Mompelt.)* En op die manier hou je je centen in je eigen zak.

MARTINE. Pardon? Wat zei je?

CECILE. Niets.

MARTINE. Dat is niet wat ik gehoord heb.

OLIVIER. Ze zegt dat je een slet bent die profiteert van de centen van een ouwe zak.

MARTINE. En de slet en de ouwe zak zeggen dat je hun reet kunt likken! Wij, wij houden van mekaar en het geld dat wij uitgeven, dat is tenminste van ons!

OLIVIER. Nee, 't is vooral dat van die ouwe zak.

JEAN. Weet je, Olivier, het is beter een ouwe dan een domme zak te zijn.

MARTINE. Geef toe dat je graag in zijn plaats zou zijn en dat je veel liever je maîtresse, op wie je dol bent, een week op vakantie naar een superhotel zou willen meetronen, dan je vrouw mee te slepen die je de godganse dag op kosten van schoonpapa de oren van het hoofd zaagt.

CECILE. Maar wat is dat hier allemaal voor flauwe kul? Sinds wanneer heb jij een maîtresse? Een vader, een maîtresse, en wat nog meer? Een hele rist kinderen?

Jean kijkt met aandrang naar Olivier.

JEAN. Cécile, kalmeer u. Martine overdrijft. Een echtpaar kan moeilijke momenten doormaken zonder dat de man daarom troost moet gaan zoeken in de armen van een andere vrouw.

MARTINE. Overdrijven? Ik? De slet van de ouwe zak overdrijft? Dat is meer dan sterk overdreven! Ik overdrijf juist niet! *(Ze draait zich naar Cécile en kijkt haar minachtend aan.)* Ik ben er zeker van dat hij er dag en nacht van droomt om de hele boel in de steek te laten en een rustig leven te leiden.

CECILE. Maar ik droom klaarwakker! *(Ze draait zich naar Olivier en brult.)* Maar zeg iets! Zeg dan toch iets!

OLIVIER. Hou op met schreeuwen! Ik heb geen maîtresse, als 't dat is wat je wou horen!

MARTINE. Je moet het eens proberen. 't Zal je goed doen.

JEAN. Martine! Nu is 't genoeg!

MARTINE. Of vraag anders aan schoonpapa of hij jou ook eens op een slet wil trakteren.

JEAN. *(Probeert met een grapje de sfeer te ontladen.)* Vooruit, champagne en sletten voor iedereen, zoals in de bordelen. Ik geef een rondje!

OLIVIER. Goed idee! Ik heb niet alleen dorst, maar ook honger. Waar blijft die tartiflette?

CECILE. Je denkt er toch niet aan je met tartiflette vol te proppen? Met die daar?

OLIVIER. Mag ik er je aan herinneren dat jij het was die met hen wou dineren. Nu we hier toch zijn, gaat het zoals met het hotel: we blijven.

JEAN. Aan tafel! *(Hij klapt een paar keer in de handen en roept:)* Tartiflette!! Tartiflette!!

OLIVIER. *(Doet Jean na. Klapt in de handen.)* Champagne!! Champagne!!

MARTINE. *(Grijpt de lege fles en roept:)* Wij willen Ruinart! *(Klapt mee.)* Vooral Ruinart! Wij hebben dorst!

Cécile ziet hoe ze staan te brullen en is van het lam gods geslagen.

OLIVIER. *(Roept.)* En vodka!! Sloten vodka!! *(Cécile bekijkt hem furieus.)*
JEAN. Goed idee.
CECILE. Olivier. Olivier!
OLIVIER. Wat moet jij weer hebben?
CECILE. Ik voel me niet goed.
OLIVIER. Een slok vodka en 't is over, je zal zien.
CECILE. *(Wankelt naar een zetel.)* Olivier! Olivier!
JEAN. *(Bezorgd.)* Wat scheelt er, Cécile?
CECILE. Ik voel me niet goed. Alles draait voor mijn ogen.
OLIVIER. *(Tot Jean.)* Niks van aantrekken. Dat van: “Olivier! Olivier! Ik voel me niet goed. Ik heb migraine!” is de grote klassieker van mevrouw.

De telefoon van Olivier rinkelt. Hij haalt hem boven, kijkt naar het nummer en gooit hem naar Cécile. De telefoon komt ergens op een zetel terecht.

OLIVIER. Raad eens wie. *(Tot Martine.)* Je zal zien, ze zal zich direct veel beter voelen.
MARTINE. De gulle sponsor! 't Klopt dat je fameuze voorouder je niet loslaat. 't Is zoals in de tijd van de papfles. Belt hij je ook alle nachten om de drie uur op!
OLIVIER. Vooruit. Antwoord. We mogen toch eens lachen, zeker? Zeg hem dat we een fantastische vakantie meemaken. Zeg: dank u, dank u, papaatje! En zeg hem met mijn complimenten dat hij ons godverdomme vijf minuten met rust laat.

Cécile barst in tranen uit en neemt de telefoon.

CECILE. Ik heb tenminste een papa en geen spook!
OLIVIER. En dan? Is dat beter, denk je? Ik heb honderd keer liever een vader die niet bestaat zoals de mijne, dan een dictator zoals de jouwe. Zeg hem dat hij voor eens en voor altijd naar de hel kan lopen.
CECILE. Je zal ze krijgen, je hel. Geloof me vrij. Papa heeft me altijd gezegd *(Ze stopt plots.)*
OLIVIER. Wat heeft hij je altijd gezegd? Dat ik een gigolo ben? Dat ik niet goed genoeg ben voor jou, voor je familie? Vooruit, zeg het dan!

Cécile neemt de telefoon die nog steeds rinkelt.

CECILE. Precies! *(Doet teken met de hand dat ze wat stilte wil.)*

JEAN. *(Autoritair.)* Nee! Niet antwoorden, Cécile!

Cécile stopt, verbaasd. Ze kijkt Jean aan.

CECILE. Pardon?

JEAN. Ik vraag je niet te antwoorden.

CECILE. Ha? En waarom niet?

JEAN. Omdat je op een of andere dag moet beslissen om geen kind meer te zijn, maar een volwassene.

MARTINE. Oei! Meneer is psycholoog geworden.

JEAN. *(Geërgerd tot Martine.)* Martine, hou nu op! *(Tot Cécile.)* Cécile, je moet beseffen: de draad doorknippen is voor beide generaties een moeilijk moment. Maar het is onvermijdelijk. Het beste is zeker niet het overlijden van je ouders afwachten, om zonder hen te leren leven.

CECILE. Waarom zegt u zoiets? Papa stelt het opperbest.

JEAN. Natuurlijk. Maar de tijd glijdt ondanks alles voorbij. Je moet zelfstandig leren leven, wat er ook gebeurt. Bijgevolg: niet antwoorden.

MARTINE. Je bent gewoon deprimerend, schat! *(Tot Cécile.)* Goed, voor vanavond is het welletjes geweest. Beantwoord het telefoontje van je vader. Intussen eten wij tartiflette en daarna gaan we naar bed. De rest zien we morgen wel.

De telefoon houdt op met rinkelen.

OLIVIER. Te laat! Misschien heeft hij een infarct gekregen! *(Lacht.)*

Cécile barst in tranen uit en laat zich in een zetel vallen.

CECILE. Hoe bestaat het om zoiets te zeggen!

OLIVIER. 't Is al goed, zeg. Hij is nog ver van sterven na dood, die vader van jou.

CECILE. Ha, want nu wil je hem dood ook! Hein? Ja natuurlijk, voor jou is een dode

vader natuurlijk veel eenvoudiger. Maak ga hem dan kapot maken, als je dan toch bezig bent! (*Brult!*) Hulp! Hulp! (*Ze kijkt rond als om hulp te smeken.*) Iemand help mij, alsjeblieft!

MARTINE. Mijn god! Doe iets! Ze zet gans het hotel op stelten!

OLIVIER. (*Naar Cécile en brult.*) Uw bakkes toe-oe!!

Cécile verstijft en maakt zich in de zetel zo klein mogelijk. Ze huilt hartverscheurend.

CECILE. De dag dat mijn papa sterft, sterf ik ook.

JEAN. Vertel geen domme dingen.

De telefoon rinkelt opnieuw. Cécile maakt aanstalten om te antwoorden.

JEAN. Niet doen, Cécile.

OLIVIER. Maar jawel, jawel! Dan kunnen we nog eens lachen.

Cécile werpt zich op Olivier en begint hem te slaan.

CECILE. Hou je mond! Hou toch je mond!

OLIVIER. (*Weert de klappen af.*) Hou op, je bent gek!

Jean haalt hen uit mekaar.

JEAN. (*Streng en duidelijk.*) Cécile, kalmeer u! En jij, stop daarmee!

OLIVIER. *Stop daarmee!* Is 't tegen mij dat je 't hebt? Zij moet stoppen met haar gebrul en iedereen op stang jagen met haar zogezegde slaptitudes.

CECILE. En als er echt iets met hem gebeurd was? Hein? Je vader heeft gelijk; papa is misschien aan 't sterven.

MARTINE. Je vader heeft gelijk??

De telefoon begint alsmaar luider te rinkelen.

OLIVIER. Aan het aantal oproepen te horen is hij eerder in vorm.

MARTINE. Jean, leg dat eens uit?

JEAN. Ik zal het je uitleggen en maak je vooral geen zorgen, schat. Ik hou van je.

OLIVIER. *(Aapt hem na.)* “Maak je vooral geen zorgen, schat. Ik hou van je.”

JEAN. *(Als een vader tot zijn zoon.)* Bon. Olivier, het is ruim voldoende geweest. *(Tot Cécile.)* En jij, hou op met je zorgen te maken om niets. *(Tot Martine.)* En jij, mijn lieve schat...

MARTINE. Noem me niet langer *mijn lieve schat!* Ik ben een slet die jij al jaren zit te beliegen. Een vuile slet! Een dikke domme gans!

Cécile schijnt het moeilijk te hebben. Ze hapt naar adem.

CECILE. En als er iets is met de kinderen?

JEAN. Kalm blijven. Adem rustig in en uit. Denk aan wat anders.

Jean houdt haar hand stevig vast, als een vader met zijn dochter. De telefoon rinkelt nog steeds. Iedereen kijkt naar Cécile, die Jean recht in de ogen kijkt. Martine slokt een hapje naar binnen. Plots stopt de telefoon. Niemand beweegt. Stilte.

JEAN. Zie je nu. Het was niet belangrijk.

CECILE. Ik weet niet...

OLIVIER. *(Tot Jean.)* Indrukwekkend. Dat is nu al tien jaar dat ik haar vraag om niet te antwoorden. Niks aan te doen... En jij klaart de klus in twee minuten. Champagne!

MARTINE. *(Terwijl ze hapjes neemt.)* Jean heeft het aan vrouwen altijd goed kunnen uitleggen, vooral aan domme ganzen.

OLIVIER. Tenzij hij hen in de steek liet.

JEAN. Geen enkele man is in staat iets te zeggen tegen de vrouw die hij verlaat.

CECILE. Ik voel me niet goed.

Ze hijgt alsof ze geen lucht meer krijgt. Het lijkt alleszins erger dan daarnet.

CECILE. Ik voel me helemaal niet goed. Telefooneer naar papa. Alsjeblieft, bel hem.

OLIVIER. Hou op met die cinema. Je maakt je belachelijk.

CECILE. Haa! Hulp! Hulp!

MARTINE. We moeten iets doen. Die gaat precies creperen.

JEAN. Heb je dat dikwijls?

Cécile schudt van nee. Martine kijkt rond, ziet de champagne, loopt om een glas te vullen en loopt terug naar Jean, terwijl ze onderweg flink wat morst.

MARTINE. Hier, drink dat op. Het zal je goed doen.

Jean duwt haar weg. Martine drinkt het glas in één teug leeg.

MARTINE. Je hebt ongelijk. Champagne van dit kaliber helpt om 't even wie zo weer op de been. (*Cécile hijgt nog steeds.*) Ze moet toch niet bevallen of zo?

OLIVIER. (*Tot zichzelf.*) Maak geen slapende honden wakker.

JEAN. Cécile, rustig aan. Je hebt een kleine paniekaanval. Het gaat wel over. Rustig ademen langs de buik. (*Ze probeert het.*) Zo ja... Rustig aan...

CECILE. (*Heeft het nog steeds moeilijk.*) Het lukt me niet. Haa...

OLIVIER. (*Ogen naar boven. Vermoeid.*) Net mijn moeder.

MARTINE. Wat familie betreft stond jij zeker ook niet als eerste in de rij?

JEAN. (*Naar Olivier en Martine.*) Goed. Iedereen naar buiten. Ik hou mij met haar bezig. Ze moet zich absoluut ontspannen.

OLIVIER. Als ik u zeg dat er niets scheelt! We zouden er beter aan doen die tartiflette te halen die niet uit zichzelf komt en haar alleen op haar positieven laten komen.

MARTINE. Een slet en een gigolo denken ten slotte hetzelfde. Ik ga akkoord met Olivier. Ik heb er genoeg van en ik heb honger.

Gehijg bij Cécile. Olivier komt bij haar.

OLIVIER. Duurt het nog lang, schatje?

JEAN. Hou er nu alsjeblieft mee op.

OLIVIER. Ja maar...

MARTINE. De grote dokter Schlomsky heeft alles onder controle. Dus, Olivier, stel ik voor dat we hem laten doen en dat wij in afwachting ergens iets gaan drinken.

OLIVIER. Dat komt goed uit. Ik heb nog een fles vodka waar mijn naam op staat.

CECILE. Heel goed, ja. Trap het maar af. Als je mij maar met rust laat.

MARTINE. Het gaat precies al wat beter.

Ze pakt Olivier resoluut bij de arm en leidt hem naar de deur. Dan keert ze terug naar Jean.

MARTINE. Vergeet niet het over haar ogen te hebben. Niet vergeten. Eerst en vooral de ogen.

JEAN. Nu niet! Alsjeblieft, zeg!

MARTINE. Toch maar eens proberen. Tot straks, lieverd. Ik ga de bloemetjes buiten zetten met Olivier. *(Terwijl ze Olivier meezeult.)* Vooruit, kom mee. Ik ben er zeker van dat we mekaar heel wat te vertellen hebben. *(Beiden af.)*

JEAN. Rustig ademen. *(Ze ademt diep in.)* Goed zo. Nogmaals. Flink inademen langs de buik. Helemaal onderaan in de buik. Vul jezelf met lucht, goed zo, en nu volledig uitademen. *(Ze doet precies wat hij zegt.)* Heel goed. *(Hij houdt haar hand vast en lacht vriendelijk.)* Nogmaals.

CECILE. Ik denk dat ik een beetje te vlug gedronken heb. Ik voel me niet goed.

Jean, bezorgd, gaat lichtjes achterover zitten.

JEAN. Blijven ademen, Cécile. Blijven ademen.

CECILE. Ik voel me niet goed.

JEAN. Sta op, Cécile, ik breng je naar je kamer.

CECILE. *(Plots recht.)* Je kan proberen vriendelijk te zijn, meneer Schlomsky, dat verandert niets aan de zaak! Ik wou dat je dood was! Heb je dat gehoord! Ik wou dat je dood was!

Donker.

We horen hoe hun voetstappen zich verwijderen en dan het geluid van iemand die overgeeft.

JEAN. Ah, merde!!

* * * * *

DERDE BEDRIJF

Scène 1

Halfduister.

Jean op in pyjama, een deken in de hand. Hij gaat op een canapé liggen, probeert een comfortabele positie te vinden en valt in slaap.

Olivier op in pyjama met een deken in de hand. Hij gaat naar de canapé, vindt de slapende Jean, aarzelt en neemt plaats in een zetel. Hij kijkt naar zijn vader die slaapt. Het deken van Jean zakt op de grond. Olivier staat op en legt het deken over zijn vader. Hij gaat terug naar de zetel, waar hij een comfortabele positie tracht te vinden om te slapen. Jean richt zich discreet op om hem te observeren. Van zodra Olivier in zijn richting kijkt, sluit Jean de ogen. Olivier lijkt te slapen. Jean staat op en nadert hem, bekijkt hem. Olivier springt recht.

OLIVIER. Je deed me schrikken! Waarom bekijk je me zo?

JEAN. Je bent mooi als je slaapt.

OLIVIER. Dat moet de lichtinval zijn. Halfduister staat me goed.

Stilte. Jean gaat terug slapen.

JEAN. Slaap je? (*Stilte.*) Heeft ze je de kamer uitgegooid? (*Stilte.*) Zit je wel goed, zo in die zetel? Wacht even. Misschien is dit een slaapbank.

Hij staat op en controleert of het klopt. Hij gaat opnieuw zitten, bekijkt Olivier, staat weer op en legt de kussens van de canapé op de grond. Hij gaat op het matras van de canapé liggen.

JEAN. Kom hier liggen. Hier lig je beter.

Olivier reageert niet. Jean staat op en duwt de 3 kussens richting Olivier. Hij gaat opnieuw

liggen. Stilte. We weten niet meer wie slaapt, wie niet. Olivier die zo weinig mogelijk lawaai probeert te maken, staat op en gaat op de kussens liggen.

JEAN. Zo is 't toch beter?

OLIVIER. Ga je zwijgen? Hoe wil je dat ik slaap als je niet ophoudt met kletsen? En nee, 't is niet beter. Beter zou zijn dat dit alles niet was gebeurd. Dat jij hier niet was.

JEAN. Ik voel me echt gelukkig nu ik hier ben. (*Stilte.*) Het doet me denken aan die keer dat je ziek was bij oma en ik de hele nacht bij je gewaakt heb. Je had hetzelfde gezicht: zo zacht toen je sliep, zo hard toen je met pijn wakker werd.

OLIVIER. Wat dus wil zeggen dat het in die tijd al een lijdensweg was je te zien.

JEAN. Wat zeg je?

OLIVIER. Niets.

JEAN. Het was een zalige tijd. Elke vakantie hebben we gefietst, geknutseld... we hadden zelfs een vlieger in mekaar gestoken.

OLIVIER. Een zwever, geen vlieger.

JEAN. Een zwever? Ben je wel zeker?

OLIVIER. Ja, ik ben zeker.

JEAN. Mooie tijd.

Stilte.

OLIVIER. (*Mompelt.*) Juist... Mooie tijd.

JEAN. Wat zeg je?

OLIVIER. Niets.

JEAN. 't Is dat ik het niet begrijp als je tussen je tanden ligt te mompelen.

Olivier staat op, neemt de kussens en installeert zich even verder.

OLIVIER. Maar ik zeg toch niets. Ik wil alleen maar slapen. Goede nacht.

JEAN. Goede nacht. (*Stilte.*) Ik snap niet waarom alles zo ingewikkeld moet zijn. Ik wou je alleen maar terugzien. En kijk. Ik dacht dat we met mekaar zouden kunnen praten, allebei. En Martine die het me kwalijk neemt... Pas op, jij hebt ook straf gedaan. Je vrouw laten geloven dat ik dood was. Ben je dan met haar

getrouwd zonder iets te verklappen? Als ik eraan denk dat ze veronderstelt dat haar naam Schots is! Salmon. Dood, rotzak en lafaard, zei ze. Dood nog niet. rotzak en lafaard? Laf misschien een beetje. Eerder verloren, bang om kwaad te berokkenen. Maar rotzak, nee. Dat niet.

OLIVIER. Ik heb je niks te zeggen.

JEAN. Ik heb je nooit in de steek gelaten, moet je weten. 't Was je moeder die dwars lag en die je in haar spelletje heeft meegesleept. Maar ik, ik heb je nooit verlaten. Ik heb je aanvankelijk nog geschreven. Ik heb je studies zo goed en zo kwaad als het kon gevolgd, je huwelijk, de geboorte van je kinderen – mijn kleinkinderen. De kleinste lijkt trouwens op mij. Soms stond ik aan de ingang van hun school. Toen ik je vrouw zag met de brochure van het hotel in de hand, in 't café even verderop; toen heb ik doorgezet. Ik heb deze vakantie geboekt, en gesmeekt en gebeden om je hier terug te vinden. Het resultaat ken je.

OLIVIER. Fantastisch resultaat.

JEAN. Wij zijn precies twee onnozele kloten die allebei uit hun kamer zijn gegooid.

OLIVIER. Papa, kun je niet proberen nog even dood te blijven tot morgenvroeg?

JEAN. Zeg... Hoe is dat, een dode vader?

OLIVIER. Papa, ik wou graag wat slapen.

JEAN. Oké, oké...

Stilte.

OLIVIER. Een dode vader is een vader die je blijft achtervolgen.

JEAN. Je had moeten reageren op mijn brieven.

OLIVIER. Je bent weggegaan als een echte rotzak. Ik spreek niet met echte rotzakken.

JEAN. Zeg zoiets niet. Wacht tot morgen.

OLIVIER. Morgen zal ik precies hetzelfde zeggen.

JEAN. Morgen is 't aan jou. (*Stilte.*) Olivier, probeer het te begrijpen. Het is verkeerd de gelukkige echtgenoot te spelen in een huwelijksklucht. Met Martine, zie je, kan ik mezelf zijn. Zij kent Janusz Schlomsky door en door. Het is Jean Salmon die laf was en gestorven is. En jij, zolang je Olivier Salmon bent, zoals de zalm, zul je nooit jezelf kunnen zijn. (*Stilte.*) Ze is niet slecht, hoor, Cécile. Ze is zoals je

moeder, niet slecht, maar haar liefdesdroom is een wrede droom. Je begint erin te geloven en voor je 't weet zit je in die duivelse neerwaartse spiraal waar je jezelf vergeet om het kleffe spel van het gelukkige echtpaar te spelen. Dit is niet de glorie van het leven, het is de dictatuur van goedkoop geluk.

OLIVIER. Hou je mond, papa.

Stilte.

JEAN. Goed, we zullen het er morgen over hebben. (*Stilte.*) Ik zie je graag, moet je weten. (*Stilte.*) Slaap lekker, Olivier en droom zacht. Je zal zien, morgen gaat alles beter.

Jean draait en kronkelt op zijn canapé. Tot hij in slaap valt. Zijn deken zakt op de grond. Olivier staat voorzichtig op en legt de deken terug. Hij bekijkt Jean en gaat af.

Donker.

S c è n e 2

De volgende morgen.

Jean slaapt, het hoofd onder het deken. Martine op in haar mantel met koffer en handtas. Ze ziet Jean en probeert geen lawaai te maken. Ze nadert, kijkt naar hem, aarzelt. Ze rommelt in haar handtas, haalt er een stukje papier uit. Ze zoekt opnieuw en vindt een balpen. Ze schrijft iets op, legt het papier naast Jean en gaat richting uitgang, alsof ze niet zeker is of ze wel wil weggaan. Plots schiet Jean wakker. Zij blijft stokstijf staan. Jean komt in zithouding. Ze kijken mekaar aan. Jean ziet het papiertje, neemt het en leest.

JEAN. *Ik ga weg.*

MARTINE. Ik ben bezig met weggaan, beter gezegd.

JEAN. Je hebt *Ik ga weg* geschreven.

MARTINE. Ja. Het doet me genoeg dat je kan lezen.

JEAN. De keuze van die drie woorden is belangrijk.

MARTINE. Waarom?

JEAN. Je hebt geschreven *Ik ga weg* en niet *Ik verlaat je*. Want als je gekozen had om *Ik verlaat je* te schrijven, dan pas zou ik wanhopig zijn. Dit hier geeft me echter de hoop dat je blijft.

MARTINE. Je hoopt dat ik blijf? Hier?

JEAN. Bij mij, Martine, ik smeeek het je, blijf hier. Blijf hier bij mij.

MARTINE. Vraag je me om te blijven of vraag je me om je niet te verlaten?

JEAN. De twee. Maar als ik er eentje moet kiezen, dan het tweede. (*Martine aarzelt. Ze neemt haar bagage en gaat.*) Verlaat me niet. Verlaat me niet. Ik ben een ongelukkig man, Martine.

Ze blijft plots staan en draait zich naar hem.

MARTINE. Wat heb je gezegd?

JEAN. Ik ben een ongelukkig man. (*Stilte.*) Ik weet het, je gaat zeggen dat het allemaal mijn eigen schuld is.

MARTINE. Juist.

JEAN. Dat ik een leugenaar ben.

MARTINE. Ook juist.

JEAN. Dat ik een rotzak ben.

MARTINE. (*Aarzelend.*) Het is eigenaardig, maar ik slaag er niet in zoiets te denken. Alle ingrediënten zijn nochtans aanwezig: leugenaar, manipulator, egocentrisch, autoritair...

JEAN. 't Is goed. 't Is goed.

MARTINE. Verleider, megalomaan, bedrieger...

JEAN. Ik vraag me af of *rotzak* tenslotte geen compliment is vergeleken met al die mooie woorden.

MARTINE. Ongeduldig, koleriek, hautain.

JEAN. Hautain?

MARTINE. Soms wel. Enfin, eerder minachtend.

JEAN. Ben je zeker dat je *rotzak* niet vlugger gezegd krijgt?

MARTINE. Ik zou je graag als een rotzak willen behandelen maar ik kan het niet. Er is iets – bij jou – dat het mij belet.

JEAN. Ha ja? Wat dan? Mijn zin voor humor?

MARTINE. Nee. Je hulpeloosheid.

Stilte.

JEAN. Mijn hulpeloosheid?

MARTINE. Ja, de droefheid die ik lees in je blik als de nacht valt, het melancholische als je alleen door de straat kuiert en dat je overweldigt zodra je je aandacht laat verslappen.

JEAN. Je overdrijft weer! Ik voel me soms een beetje verdrietig zoals iedereen. Maar om me dan voor een wanhopige sukkel te houden... Als ik bij jou ben, ben ik het prototype van de levenslust.

MARTINE. Zie je wel! Je bent een leugenaar, een manipulator, een egoïst...

JEAN. Je gaat toch niet opnieuw beginnen.

MARTINE. Maar geen rotzak.

JEAN. Ha? Ga je nu blijven?

MARTINE. Je hangt me de keel uit, Jean.

JEAN. Ik?

MARTINE. Je doet me kotsen.

JEAN. Maar waarom?

MARTINE. Ik wou dat ik je nooit had ontmoet. Ik wou dat ik met een normale man was die me het bestaan van zijn zoon niet verborgen hield.

JEAN. Ik ben misschien niet helemaal normaal, maar ik hou van jou.

MARTINE. Jij houdt van mij als het jou goed uitkomt.

JEAN. Wel, laten we dan zeggen dat het me de hele tijd goed uitkomt. 's Nachts, wanneer ik met mijn spoken slaap en overdag als ik ronddwaal met mijn herinneringen. Het is voldoende te denken dat ik je zal terugvinden en mijn angsten verdwijnen. Ze maken plaats voor het geluk om aan jouw zijde te leven.

MARTINE. Ik heb de indruk dat ik een antidepressivum ben. Er was al Fluvoxamine,

Duloxetine, Paroxetine, Fluoxetine en nu is er Martine!

JEAN. En precies daarom mag je niet weggaan. Ik zal er een tekort aan hebben en dan bestaat de kans dat ik mezelf van kant maak. (*Hij komt naar haar toe en neemt haar hand.*) Ga niet weg.

Ze antwoordt niet. Ze wacht duidelijk ergens op.

MARTINE. Is dat alles?

JEAN. Martine, je mag niet weggaan omdat ik van je hou.

MARTINE. (*Aarzelt.*) Dat is niet voldoende. Liefde is meer dan dat. Meer dan lieve woordjes, meer dan onstuimige, gepassioneerde woorden, of onuitgesproken woorden. Want dat zijn niet meer dan woorden.

Ze neemt haar koffer en gaat weg.

Scène 3

Het is volop dag. De tafel is verdwenen. Op de voorscène: een lage tafel en een vaas met bloemen. Cécile, op handen en voeten, zoekt iets onder de zetels. Ze staat op en kijkt rond. Ze is ongedurig. Olivier verschijnt op twee krukken, de enkel in een verband. Hij kijkt met verbazing naar Cécile.

OLIVIER. Dag.

CECILE. (*Zonder op te kijken.*) Dag.

OLIVIER. Heb je lekker geslapen?

CECILE. (*Idem.*) Ja.

OLIVIER. Ik weet niet hoe jij het doet. Ik heb geen oog dichtgedaan.

CECILE. Ik heb een slaappilletje genomen.

Stilte. Ze zoekt verder.

OLIVIER. Wat zoek je?

CECILE. De smartphone.

OLIVIER. Hij lag op die zetel. Ver kan hij niet zijn.

CECILE. (*Idem.*) Help mee zoeken, in plaats van daar te staan zonder een vinger uit te steken.

OLIVIER. Ik vrees dat ik je moeilijk zal kunnen helpen.

CECILE. Zoals gewoonlijk.

Ze kijkt op en ziet dat Olivier gekwetst is. Ze gaat gewoon verder met zoeken.

OLIVIER. Is mijn smartphone het enige dat jou interesseert?

CECILE. Het is het enige dat hier echt nuttig is.

OLIVIER. Ik wou de zwarte piste doen, ginder boven op de gletsjer. Je weet wel, die solitaire, hoger dan de kabelbaan, die cool begint en eindigt in een wurgende flessenhals met bulten en builen. Ik heb al bij al geluk gehad.

CECILE. Gelul.

OLIVIER. Nee, geluk.

CECILE. Je slaapt 's nachts niet, het sneeuwt en je kan haast niet wachten om 's morgens de eikel uit te hangen. (*Ze gaat op de grond zitten. Ze is moe.*)

OLIVIER. Nee, m'n enkel. Gescheurde ligamenten, dunkt me. Ik heb het voor minstens drie maanden zitten en ze zullen hoogst waarschijnlijk moeten opereren. (*Geen reactie.*) Luister je wel als ik iets zeg?

CECILE. Ik luister.

OLIVIER. En meer doet het je niet?

CECILE. Ja. Ik luister. En nee, meer doet het me niet. Het doet me niets. 't Is alsof ik tv zit te kijken. Ik hoor, ik zie, maar 't kan me geen barst schelen. Totaal geen interesse. (*Ze bekijkt hem.*) Het is niet te geloven, het is zelfs bijna aangenaam. Die ongevoeligheid is een echte opluchting,

OLIVIER. Ik zit vast voor drie maanden en het kan je geen barst schelen?

Hij komt naar de zetel op de voorscène, wankelt en schreeuwt van de pijn. Hij gaat in de zetel zitten. Ze kijkt hem geconcentreerd aan.

CECILE. Pijn gedaan?

OLIVIER. Ja.

CECILE. (*Concentreert zich.*) Hoe heb je pijn? Een klein beetje of ondraaglijk veel?

OLIVIER. Ik heb keineig veel pijn. En geen klein beetje.

CECILE. (*Blijft hem aankijken. Concentreert zich. Tot zichzelf.*) Het is verschrikkelijk...

OLIVIER. Ha, eindelijk! Toch een beetje empathie!

CECILE. (*Tot zichzelf.*) Het is verschrikkelijk. Ik voel niets. Niets, niets, niets. Jij lijdt pijn en ik voel geen droefheid of vreugde of medelijden of bezorgdheid. Het is alsof mijn gevoelens onder narcose zijn.

OLIVIER. 't Komt misschien door de kou. Het gaat wel over. (*Cécile snikt een keer en haalt een kleenex uit haar handtas.*) Kijk maar, 't gaat al beter. Je huilt.

CECILE. Dat was een test om eens te zien. Ik dacht aan mijn vader.

OLIVIER. En als je aan mij denkt, wat doet het je dan?

CECILE. (*Sluit de ogen en concentreert zich.*) Het probleem als ik aan jou probeer te denken is dat ik me jouw beeld niet voor de geest kan halen. Je bent helemaal flou. Wazigflauw en flou. Je lijkt op iemand die ik heb gekend, die me lang geleden heeft verleid, maar die niet echt meer bestaat. Alsof een vlakgom je trekken heeft uitgegomd. (*Ze opent de ogen en bekijkt hem.*) En als ik je bekijk, hier en nu, zoals je hier voor mij zit met die kruk, dan zie ik een man die hier voor mij zit met een kruk, maar dan een man in al zijn neutraliteit, een man die bij mij niet het minste gevoel oproept, geen enkele reactie. Een silhouet. Een vreemdeling. Niets.

Cécile lijkt verloren in haar gedachten. Ze kijkt naar de bloemen.

OLIVIER. Cécile?

Cécile gaat naar de ruiker bloemen en wil ruiken.

CECILE. Jij hebt me flink voor de gek gehouden, hein?

OLIVIER. Natuurlijk is 't weer mijn schuld.

CECILE. Dat was jij toch die het bestaan van je vader voor mij verborgen hield?

OLIVIER. Ik hield het verborgen om je een genoegen te doen.

CECILE. Wablief?

OLIVIER. Ja, zodat we gelukkig zouden zijn. Zonder hem, zonder mijn verleden.

Ze kijkt hem aan, kruipt op handen en voeten tot bij hem en duwt brutaal aan zijn been om beter onder de zetel te kunnen kijken.

OLIVIER. Au!! Doe je 't met opzet of wat?

CECILE. Nee, zeker niet. Ik wil alleen de smartphone vinden om papa te bellen.

OLIVIER. Papa bellen, papa bellen... Jij doet je hele leven niets anders dan papa bellen. Mijn vader heeft gelijk, dit is niet normaal meer. Knip die navelstreng door, merde!

Cécile geeft woedend een ferme klap op zijn been. Hij brult het uit van de pijn.

OLIVIER. Maar wat heb je toch? Je bent compleet getikt, mens!

CECILE. Nee, jij bent hier de complete idioot! Jij vertelt al jaren aan iedereen dat je vader dood is en je komt mij de les spellen? Ga liever met je papaatje wat gezellig kletsen! Ga de verloren tijd inhalen! Ga hem zeggen dat je twee kinderen hebt die niets over hem weten, over zijn verleden, over je echte naam, niets over jou, niets over henzelf. Allemaal door jou!

OLIVIER. Ach, kom zeg! Je hebt er me nooit echt naar gevraagd! Het kwam je goed uit dat je kinderen erfgenamen waren van slechts één enkel verhaal: het jouwe. Je verhaaltjes over appelmoesjes, bloemetjes, taartjes, een hele dynastie geobse-deerd door de kunst van het volvreten.

CECILE. Het is zonder twijfel een feit dat Polen een buitengewone culinaire reputatie heeft. Welke verhaal ga jij je kinderen vertellen? Een verhaal over een levende dode? Want dat is jouw vader: een levende dode; depressief en besmettelijk op de koop toe. Je bent nog geen vijf minuten met hem aan de praat of je loopt het risico alcoholist te worden.

OLIVIER. Natuurlijk! Voor jou is de Slavische ziel synoniem voor getikten, alcoholisten, rabbijnen, communisten, vioolspelers, appeldieven en vodkazuipers.

CECILE. Het is gewoon verschrikkelijk! Wat moet ik de kinderen vertellen? Dat ze

afstammen van de familie Schlomsky: alcoholisten, communisten, depressivisten en wat weet ik nog meer. *(Ze zakt in mekaar en begint te huilen.)* Ik had graag een leven gehad zoals mijn oma: in een gezellig huis, met een man die van me houdt, met kinderen, en bloemtuielen maken, taarten bakken. En hen dan 's avonds leuke verhaaltjes vertellen.

Olivier ziet hoe ze zit te huilen, hij staat er hulpeloos bij. Hij probeert haar haren te strelen. Zij slaat zijn hand brutaal weg.

CECILE. Blijf van me af, leugenaar!

Ze geeft hem een trap. Olivier huilt van de pijn. Ze blijft hem schoppen.

CECILE. 't Is gelukt! Kijk! Je gaat echt blij zijn. Ik heb opnieuw plezier met jou!

OLIVIER. Hou toch op! Je doet me pijn!

CECILE. Ha ja! Nog! Nog! Het doet zo'n deugd!

Ze werpen zich op mekaar en rollen over de grond. Ze vechten als kinderen. Olivier huilt van de pijn.

CECILE. Het plezier van je pijn te doen! Eindelijk hoor ik je schreeuwen. Ik maak je kapot, Olivier Salmon!

OLIVIER. Help! Help! Papa!!

CECILE. Zie je nu? Je begint ook al op je papa te roepen! Loop samen met hem naar de hel, rotzak van een Schlomsky. Ga je hart opvreten zonder mij. Ik haat je!

Martine op. Ze ziet de twee bezig en haast zich om tussenbeide te komen.

MARTINE. Hou op! Hou op! Stop!

CECILE. Hou je bek, stom wijf!

Maar Martine krijgt haar te pakken en geeft haar een flinke draai om de oren.

MARTINE. Als je zo verder doet zal ik je portret eens herschilderen!

CECILE. Durf jij mij slaan?

MARTINE. Je moet leren je emoties onder controle te houden, Cécile.

CECILE. Maar ik doe niets anders! Ik heb zin om u allemaal kapot te maken, ik wil u echt dood zien. En toch beheers ik me om u niet af te maken!

OLIVIER. Zo verder doen, schat.

CECILE. Ik ben je schat niet, zeg ik je.

Ze geeft hem een trap op zijn been. Martine haalt haar smartphone boven.

CECILE. Wie probeer je te bellen, rotwijf? De zombie? Zeg hem dat hij naar hier komt, dan kan ik meteen de hele familie afmaken. *(Ze nadert Martine.)* En ik ga met jou beginnen.

Cécile geeft Martine een harde klap met een kruk. Martine stuikt neer.

OLIVIER. Je hebt haar vermoord!

CECILE. Merde! *(Ze nadert.)* Martine? Martine? Ben je dood?

OLIVIER. Je hebt haar vermoord! Je hebt haar echt vermoord!

CECILE. Ik heb niks gedaan. Ik heb haar niet eens hard geraakt. Ik heb niks gedaan. *(Ze zakt op de knieën en begint te huilen.)* Wat moet ik doen?!

OLIVIER. We moeten de brandweer bellen! De politie! Geef me de telefoon.

CECILE. Ik zal ze zelf wel bellen! Ik zal zeggen dat jij het bent. 't Is tenslotte jouw kruk.

OLIVIER. Jij bent gewoon walgelijk!

Cécile gaat af. Martine komt langzaam bij.

MARTINE. Ofwel droom ik, ofwel heeft die andere zottin me met een wandelstok neergeslagen.

OLIVIER. Met een kruk.

MARTINE. Is er een probleem met de dosering van de médoc of is die altijd zo?

OLIVIER. Dat weet ik niet, ze heeft aan die bloemen geroken en ze is gek geworden.

MARTINE. *(Ruikt aan de bloemen.)* Ze ruiken lekker, die bloemen. Een allergische reactie? Je moet er eens met je vader over praten. Huil je?

OLIVIER. Nee.

MARTINE. Ah. Ik dacht...

OLIVIER. Hewel, nee!

MARTINE. Verstuiking?

OLIVIER. Gescheurde ligamenten.

MARTINE. Is je vader op de hoogte?

OLIVIER. 't Is al goed, ik ben een grote jongen. Ik heb hem niet nodig.

MARTINE. Het is niet de vader die ik je vraag te raadplegen, maar de dokter.

OLIVIER. Ik denk niet dat ik een esthetische chirurg nodig heb, dank u wel.

MARTINE. (*Zacht.*) Jij niet, dat klopt. (*Stilte.*) Gaan skiën na zo'n nacht is gewoon zelfmoord.

OLIVIER. Wel, zoals gewoonlijk is 't weer op een mislukking uitgedraaid.

MARTINE. Je vrouw was anders goed op weg om het werk af te maken.

OLIVIER. En het is uw lot om het leven van de Schlomsky's te redden.

MARTINE. Ik keer terug naar Parijs.

OLIVIER. Blijft u niet bij papa?

MARTINE. Hou op met die "u" altijd. Je werkt me op de zenuwen.

OLIVIER. Blijf *jij* niet bij papa?

MARTINE. En jij? Blijf jij niet bij Cécile?

OLIVIER. Ik denk dat zij niet bij mij blijft. Ze is met een vriendelijke jongen getrouwd die geen problemen had, van wie ze af en toe een bloemetje mocht verwachten. Ze is tot de ontdekking gekomen dat het een waanbeeld is, dat haar man niet bestaat. Grappig, niet? Al die jaren dacht ze dat mijn vader dood was, terwijl ik dat was.

MARTINE. Je vader? De dood staat hem zo slecht. Hij is de incarnatie van het leven in al zijn pracht. Jean, dat is de levenslust en de wanhoop die hetzelfde hart delen zonder ooit af te takelen. Je vader, dat is elk lot in één lotsbestemming. Dat is een lach en een traan, rijk en arm van geest, eenzaamheid en vriendschap, egoïsme en goedheid, leugen en waarheid.

OLIVIER. Ik wou dat een vrouw dat op een dag over mij kon zeggen. Op dit ogenblik heb ik recht op de helft: leugen, arm van geest en egoïsme.

MARTINE. Telkens hij me vreselijk op de zenuwen werkt, zie ik maar de helft. Nu bij-

voorbeeld vind ik hem een nul, een leugenaar, een manipulator, en verdient hij me niet.

OLIVIER. Dus toch! En hoe lang duren die periodes van luciditeit dan wel?

MARTINE. (*Lacht spontaan.*) Lang genoeg om zich vol wanhoop voor mijn voeten te gooien, doodsbang bij de gedachte dat ik hem in de steek zou laten en hem alleen laat met zijn verleden. Dan bekom ik alles van hem. Ik vind het zalig!

OLIVIER. Mijn vader die zich voor de voeten van een vrouw gooit. Ik kan het bijna niet geloven.

MARTINE. Er bestaan twee soorten mensen. Zij die bij het ouder worden hun gave verliezen om lief te hebben en oude, verbitterde brompotten worden, en zij die zich daarentegen bevrijden van al het overbodige om in de liefde de mooiste motivatie voor hun beschadigd leven te vinden. Het is een bepaald idee over liefde: de liefde van de ziel, met zijn sterktes en zijn zwaktes. Ik heb geluk, je vader wordt mooi oud. Hij houdt van mij, weliswaar op een onhandige manier, maar hij houdt van mij.

OLIVIER. Ah ja? Is hij in staat om van iemand te houden? Van wie houdt hij dan eigenlijk, buiten zichzelf?

MARTINE. Van het leven. Van mij. Van jou. Van de bergen, van de vogeltjes die fluiten.

OLIVIER. Je zou zeggen dat je 't over reclame voor de dalai-lama hebt. (*Kreunt.*)

MARTINE. Wat gaat er met je heen gebeuren?

OLIVIER. Niets. (*Hij gaat richting kamers.*)

MARTINE. Waar ga je naartoe?

OLIVIER. 'k Weet niet. Naar Parijs.

MARTINE. Dan gaan we samen. We wachten thuis op je vader en we zien wel wat er gebeurt.

OLIVIER. Hohoho! Schoonmamaatje! Rustig aan! Ik ben nog niet uit de kast gekomen. Ik ben nog steeds de miskende zoon.

We horen iemand naderen.

MARTINE. Cécile of Jean? Wie denk je?

OLIVIER. Wie het ook is, ik kan moeilijk hard weglopen.

JEAN. (*Op. Gejaagd.*) Ha, daar ben je! Ik was in paniek. Ik dacht dat je echt vertrokken was. (*Ziet het been van Olivier.*) Wat heb jij uitgehaald?

OLIVIER. Niets.

MARTINE. Gescheurde ligamenten.

JEAN. Wablieft? Maar dan moet je dringend naar een specialist! Ik heb een vriend in de Necker in Montparnasse die een zeer goede orthochirurg is. Als ik hem bel bellen ontvangt hij jou met de hoogste prioriteit.

Hij neemt zijn telefoon en vormt een nummer.

OLIVIER. Papa, hou ermee op. Ik heb jou niet nodig.

JEAN. Hallo! Marc? Ik ben het. Ik ben bij mijn zoon. ... Ja, Olivier. ... We zijn op skivakantie en hij heeft een val gemaakt. ... Gescheurde ligamenten. ... De enkel. ... Vanmorgen. ... Zou je hem dringend willen ontvangen? ... Bedankt, Marc. Hij komt! Zoen voor Nathalie. (*Haakt in.*) Je belt hem op zodra je in Parijs bent. Hij verwacht je.

OLIVIER. Word ik nu verondersteld *dank u* te zeggen?

JEAN. Nee. Je wordt alleen verondersteld jezelf te verzorgen. Je zal wel zien. Marc is een uitstekend chirurg. In Parijs staan ze te dringen om bij hem op consult te komen.

OLIVIER. Fantastisch...

Stilte.

JEAN. Is ze weg?

OLIVIER. Wie?

JEAN. Je vrouw.

OLIVIER. Ja.

JEAN. Heeft ze gezegd dat het gedaan is?

OLIVIER. Ik geloof het wel.

JEAN. Heeft ze gezegd waarom?

OLIVIER. Ik denk dat het omwille van jou is. Enfin, omwille van mij.

JEAN. Enfin, omwille van ons.

OLIVIER. Juist. Omwille van ons.

JEAN. Familietraditie. Altijd hetzelfde liedje. Dat van een vrouw die op een morgen wakker wordt en ontdekt dat de andere naast haar een onbekende is. De lieve echtgenoot verdwijnt, opgeslokt door het leven, de vrouw wil die vreemdeling niet meer als echtgenoot. Komt niet in aanmerking voor haar kinderdroom. In feite zocht ze haar papa. De spanning stijgt, de harde realiteit maakt de zoete liefdeskomedie kapot. De man moet vertrekken, enzovoort...

OLIVIER. En de vader ziet zijn kinderen niet meer.

JEAN. Soms, een ogenblik lang.

OLIVIER. Een lang ogenblik dan.

JEAN. Soms wel.

OLIVIER. Het is onmogelijk om *Prince charming* te zijn.

JEAN. (*Glimlacht.*) De prinses is ook niet altijd op de hoogte.

Ze lachen naar mekaar, we voelen het begin van een verstandhouding.

OLIVIER. Dat is waar.

JEAN. Maar soms kunnen prinsessen vergiffenis schenken. (*Wendt zich tot Martine.*)
Hein? Kunnen ze soms geen vergiffenis schenken?

MARTINE. Soms wel, het hangt ervan af.

OLIVIER. Ik denk dat je je aan haar voeten moet gooien.

JEAN. Op mijn leeftijd?

OLIVIER. Juist wel. Het is dat, of een oude, verbitterde brompot worden.

JEAN. Schatje, ik wil voor de rest van mijn leven aan je voeten liggen, als je maar...

MARTINE. Als ik maar wat?

Jean valt voor haar op de knieën.

JEAN. Martine, lieveling, ik hou van jou, ik wil leven en oud worden aan jouw zijde.
Martine, als je maar met mij wou trouwen?

MARTINE. Wablieft.

Door de verrassing verliest Olivier het evenwicht en slaakt hij een kreetje van pijn. Hij masseert zijn enkel.

JEAN. *(Overbezorgd.)* Ik breng je naar Parijs. Je moet dringend naar Marc. Komaan!

Hij reikt Olivier de hand om hem recht te helpen. Olivier negeert de uitgestoken hand en probeert het alleen. Martine haast zich om hem te steunen. Jean wil haastig meehelpen. Olivier aarzelt, bekijkt zijn vader, dan Martine, die elk aan een kant van hem staan. Ten slotte steunt Olivier op Martine. Jean geeft hem de krukken.

JEAN. Gaat het? Zal het lukken om te stappen?

OLIVIER. Het gaat wel.

Ze gaan alle drie naar de uitgang.

JEAN. Martine, je hebt op mijn vraag niet geantwoord.

MARTINE. Had jij me een vraag gesteld?

JEAN. Ja.

MARTINE. Ik wil je ook een vraag stellen.

JEAN. Ik luister.

MARTINE. Wat wordt mijn familienaam? Salmon of Schlomsky?

Ze gaan naar buiten.

* * * * *

Over *Kruispunt*.

Twee koppels, Jean en Martine, Olivier en Cécile ontmoeten mekaar in een luxe vakantiehotel, annex skioord.

Olivier herkent onmiddellijk zijn vader Jean, die hij in geen geval wenst terug te zien. Jean is er echter op uit om zijn zoon, die hij zowat 25 jaar geleden in de steek liet, opnieuw te leren kennen.

Jean en Olivier zullen hoe dan ook met mekaar geconfronteerd worden en dit zal hun leven een andere wending geven. Maar hoe denken hun echtgenotes hierover...

Je kan *Kruispunt* een “dramatische komedie” noemen.

* * * * *

Op de vraag: vanwaar de keuze voor de titel *Croisée de Chemins*, hier vertaald als *Kruispunt*, antwoordt auteure *Sophie Davidas* het volgende:

“In dit stuk staan we voor een dubbel kruispunt. We leren twee echtparen kennen die elkaar ontmoeten, wiens wegen zich kruisen in een luxehotel. Maar het zijn ook vier personen die voor het kruispunt van hun persoonlijke leven staan. Ze zijn immers bij een bepaald punt aanbeland, als individu en als koppel, waar ze niet meer kunnen doorgaan zoals het altijd is geweest. Ze zullen een beslissing moeten nemen: of naar links, of naar rechts; samen doorgaan op een nieuwe route of ieder voor zich.

De titel Kruispunt heeft zichzelf als het ware opgedrongen. Hij is de essentie zelf van de tekst.”

* * * * *

Sophie DAVIDAS.

Davidas studeerde voor scenariste. Ze schreef of realiseerde een aantal kortfilms.

Theater:

- * Tu ris pour rire ou pour pleurer?
- * Chouquettes et Ravioli.
- * Le Berceau.
- * Croisée de Chemins.

* * * * *